

מפתח ותובן עניינים לפרשת בשלח

הלצה-מי שישוב בעת שלש סעודות ואינו מדבר בשעה שאומרים דברי תורה, וסובל לשמעו אף שאינו מבינו, ובפרט אם צריך לסבול ומון מה להתחשב שם, יהי' ניצול ע"ז מחייב משית, ולעתיד לבא יאמור ב"כ לשמעו דבר רנייל הי' בוה....ה' במוסך-אמירת פרשת המן בכל יום, הוא סנולה רק אם אומרו בכוונה ובתחזון שהפרנסה הוא רק מה, ולא יתלה בסיבות - בשראה אדם שמוינו תוי מצומצמי', העצה לה לחתוך במדת הבטחון, וליתן דרך נס ממעיות שיש לו....ה'

๖ ערכי נחל

וישר את אופן המצרים רדף אחר בני ישראל פנים מול פנים, רק באמצעות הניע להם מורך בני ישראל, ופנוו בישראל, ורצו ועבورو או ישראל, וכי' שלא יגעו ליבשה ח' ציריך הקב"ה להשיר את אופן מרכבותינו....ה'

๗ נעם אל מלך

או יאמור-אם הצדיק מלאה לאדם אויה הוא מקשר אותו, אבל אם האדם שמלות, הוא איש נעצב ורין, הוא מנבגים בו עצובתו ומספרקו יותר מקודשו, ר' א' ווקח משה-האבות ה' ויוסף הצדיק ה' בחינה, שבבל דבר נשמי שהרגינוו מתקתו, היו חשבים שבודאי הבוואר ב"ה בעצמו, שברא הנשי הואה, הוא טוב ומתוק עד אין קץ - בשורצת ציריך לעשות טובה לאיזה אדם, או מוקדם ציריך שכינם בחמקבל אלמנת, שיאמן שיה' לו טובה ע"ז ציריך זהה....ב' ואתה הרם-א' לאדם שיקים כל המצוות בכל פרטיהם, רק כשאדם מקיים מצווה אחת בשלימות, או יעוזר לו ה' שיווכל ע"ז לקיים כל המצוות - דרך בני אדם כשאוחדים באיזה מורה והוא עומר בה מדרכנה אחת, הוא כובר שכבר תיקן והוא שלם במדה זאת, ולא בן הוא אלא שציריך לעלות באזהה מורה למורה נדוליה הימנה....ב'

כל המוחלה-יציאת מצרים הוא יותר חדש מבריאות שמים ואזרען, והקב"ה רוצה להחtip, מילא הכראה הואה המבהה ואין זה ננד מעו בכivel, אבל ביציאת מצרים שהכה המצריים במצרים נדולות, וזה ננד טבעית, וזה חירוש נדול....ד' ויאמר-ככיבור הקב"ה אומר שההפרנסה כבר היא מוגנת לאדם, רק שמתמיין שיה' לאדם בטחוון, ואו פרנסתו מוגנת לו בל' שום צער ועבירות....ד' והיה ביום-אם כל השבע מתנהג אדם בראו, או ביום השישי נטלח בקרבו קדושת שבת, ואף שלא עשה עדרין ההבנה ליום השבת, דהמעשה עצמו של ימי החול הם גורמים הקדרות,ומי שמנרש הכרה הואה עצמיות ביום השישי, סימן הואה לו שעסוק בבדעי כל ימי החול....ד' ויאמר משה-ע"ז שהאדם הוא מעורבב בדעת, עכ"ז עכ"פ ציריך להזות ובה ונורורה באמנות ה'....ד' ז' זכור את-ציריך אדם ליהר שלא יהה נ' ימים בל' תורה ח' כי על ידי זה יתנבר היציר הרע ח' במאור, וציריך לחתוך מאר ולעסוק בתורה תמייר....ט' ז'

๘ דגל מהנה אפרים

או יאמור-כשפיצו תורה הבעש"ט חוצה או יפקון מלוחה, רמו בפסוק ..ט' א' או יאמר-בתורה יש מים מתוקים, וגם מים מרימים, וציריך אדם להתפלל בברכת וחערב נא, שירגש בתורה המים מתוקים....ט' ז' ויאמר-שלימות מדת הבטחון הואה, שיבטה בה' שיבול להומין לו פרנסתו גם בלי שום פעילה, וגם כציריך לעשות איזה פעולה, או הפעולה עצמה נ' ב' מה'.....ט' ז' או יאמר-כפי מה שמרחמים אדם על הכרויות, בן מרחמים עליו מן השמיים...ט' ז'

๙ אהוב ישראל

דבר-ציריך האדם להתיישב הדעת קודם לימוד התורה ותפלת, לדע לפני מי הוא עומר, ועל דרך החסידים הראשוניים שהיו שווים שעה אחת קודם התפללה כדי שיבוננו לכם למקומות...ט' ז'

๑๐ רבינו בחיי

הקדמה-כל האברים נמשבים אחר הלב, והקב"ה בוחן לבות בני' בمرة הבתוחן להגאל אותן בمرة זו.....א' וכתבת-כל מקרים של ישראל במדבר היה נסיוון גמור, כדי שיגדלו נפשם השכלית כמדרונות הבטחון שהוא שרש האמונה, ע"ז יהו ראוים לקל הבל תורה, ולסבה זו קרע להם רום רק מידי עברם להזכו ולא בכת אהת, ובן אחורי שרפו ידיהם מן התורה בא להם עונש שעמלק נלחם בהם, רבעון בטל תורה הצאות באות לעולם, וכל העניינים היו נסיוון כדי לקובע בנפשותם מדת הבטחון....א' וילבבו-שבאוו ישראל לרמה, היו הימים מתוקים ונמרדו, ועשה ה' זאת לנסיון, ובחטאforall משה והשליך דבר מר בימים וחזרו למתוקותם היה כל והחוק הנסיון ולקבוע בנפשם מדת הבטחון, ע"ב רצתה לחמתיקם בדבר מר נס בתוך נס - התקינו שהחיי קורין בספר תורה שלשה ימים בשבע, כדי שלא כלו שלשה ימים בלבד תורה....ב' שב-שם לו חוק ומשפט, היוו שלמדו הקב"ה ה指挥部 וסגולות הצחים, שיש עשבים שהם מחיים ויש שהם מימות ויש שמרפאים, ויש מהם מחליאים, וזה בין בטבע בין בסגולות....ב' ושם נסחו-ע"פ שכוחות הצחים ידועים הם ויכולין להתרפאות מהם, עכ"ז אין ראוי להלוט בטעונים בו, והוא יאש מלחתפלל לה' ע"ז....ב' ויצא העם-עיקר האמונה הואה לאlein במה שאינו אדם רואה, רק תילה בטהונו בבעל הרחמים שבראו, שירחם עליו ויתן לו פרנסתו....ב' למן-כל מי שמוינו תוי רוחין הוא מהויב לעסוק בתורה - עיקר הנסיון מה שמנחה הקב"ה את האדם הואה, כדי שע"ז יתרפרס לבריות אמותת התורה בעונש ושבר, ואין הנסיון....ב'

๑๑ של"ה - דרך חיים תוכחת מוסר

כ' אמר-בזה שהקב"ה עשה נדר ואמר פן ינח העם וכו', רואין, כמה צריך האדם לישות לעצמו גדרים וסינים.....ג' ווקח שיש-בשבא ח' עת צרה או לא די רק להתפלל, רק ציריך לעשות תשובה בכל לב לה'....ג'

๑๒ תורה משה - אלש"ז

ויאמר ה'-פרנסה הוא הכל כפי הבנת המקובל, כי עון מימות והוכחות מטבח, ונם מי שעוסק בתורה ציריך לדע שאין לו הרוחה עבשו בעזה', שהוא בראן, שע"ז יה' לו פ' שנים לעזה' ב'.....ג' או יאמור-במו שהמן שחי' לחם רוחני נתן חיות לנוף גשם, כ' יכול התורה הרוחני ליתן חיות להנוף הנשמי, וכן יה' להנוף קיים אחר התחי' בשל' יה' שום מומו נשמי'.....ג' עוד יתכן-בשיצאנו מצרים, רצתה הקב"ה ל.keras נפשנו, ושיה' כל חשק של איש ישראל רק לעסוק בתורה, ולא יה' חוצר לאבן נגה, לכון יה' רוצה להשריש בנו ה' ג' עקרים בשיצאנו מצרים, והם מרומים בפסוקים בפ' המן....ה' ויאמר ה' -הקב"ה אינו יכול להפיל שר של עמלק, מפני שהוא ביד ישראל בכל חטא שHEMA אדם הוא מחזק אותו....ז' ובין משה-אל יתיאש אדם לנצח ה' מפני שנשבע הקב"ה שלא יה' השם שלם עד שניקום מעמלק, ובוודאי לא יניח הקב"ה שמו נפרד....ז'

๑๓ אור המאיר

בפסוק ותקה-כפי ההתעוררות של תחתונים, ככה גורמים פעולות של הקב"ה עליהם, ומרים פעליה בלקחה הת' פ' בידת, ר' ת' צור' ת' מים פ' עלו', ולמהה ואת שנם נשים אחריה ל��וחה, וה' לבם בטוח בחסדי ה' שיחפהך הדין לרוחמים....ח'

**לא אמר הוּא-הַמֶּן יְרֵד נִסְעָנוּ רַק עֲבֹשִׂיו שְׁהָוָא מַלְבוּשׁ בְּלִבְשָׂוִים, וְכֵל אֶחָד בְּחַסְבָּה
לְפָרְנַסְתּוּ מַלְבוּשׁ שֵׁם הַמֶּן..... כ"א**

אורח לחיים

וְיַחֲדִי-לֹא יָמֵר אָדָם שָׁא"א לְעֹמֶד נֶגֶד יִצְחָ"ר וְלִכְבוֹשׁ הַר הַנּוֹדָל, דְּבָרוֹת אֵין
נְהֻנָּתָנִין לוֹ יִצְחָ"ר נְדוּל שְׁלָא וּכְלַל בְּכָבְשׁוֹ, וּכְשָׁבָא לְתַהֲרָה וְלִלְחָום עִם יִצְחָ"ר הַשִּׁׁיתָה כ"א.....
בְּעַוּרוֹן.....

וורא-במצרים סברו ישראל רהם נגאלים רק בコות אבותם ולא מפני מה? אות אותם, אבל בשארו ישראל שרים פלט המצרים, והסביר להו בר שלא ילכו בפחד שהמצרים רודפים אחריהם, או הבינו גודל אהבת ה' אליהם, והכירו שנס במצרים ה' לחם אהבה, ע"פ משל נאה.....**כ"ב**

תפארת יהונתן

עדו נראה-אצלם היה וזה באל אחד מישראל, שיווה השכינה מדבר מותך
גרדונו השירה, רק הערב רב לא היה זוכם לוח, מן כתיב או יש' משה ובנו
ישראל ברוגמו, שקיבלו השיריה ברוח הקודש, ואמרו לעבר רב לאמר אחריהם
מה שישמעו מפה

ונראה-הנשים לקחו תופים בידם בשאמרו שירה אבל לא אנשים, כי האנשים
הויה תיבך שורה עליהם רוח הקודש ולא היו צרכיהם התעוררת שמחה ע"י כלוי
משיח, משא"כ הנשים היו צרכיהם להתעורר שמחה תחילה ע"י כלוי שר

גם יש-הנשים לקחו תופים בידם ולא האנשים, דכין דkul באשה ערות, והם
הייה שורדים ומחננים, וכך שלא להכשילן נשים בקהל לקחו תופים בידם לבל
שמע קולם

מנחם ציון

הה' יילחם-בוחה שבנ' היו נרדפים קודם שנגנסו לים, ר' בוח לימוד לדורות, שחששאע' פ' שייחיו ישראאל בגלות נרדפים, לא יבלו הגוינו להתקבר עלייהם כל היליה של הגלות.....כ'ג'

מְאוֹר עֵינִים

כל המחלות-עד הלווה, הרופאים אומרים להחולה אתה בעצם גרמת לך כי אכלהת דבר פלוני, ובכ"ב היסורים של אדם הוא בעצם גרם לו בעינותוין, רק החשית' שתרוב רחמנותו רופא אותך, ואינו אומר לו אתה גרמת לך...ב"ד
 קחה צנוגת-בחום ניש' ג"ב קרייתם סוף, ואח'ב בא המן, וכשהאדם אומר שישורה בכל יום, ציריך לצייר בדמיונו כאילו אומר שורה על חיים, ונעשה באממת למלعلاה בח' קרייתם סוף...ב"ד
 בפסקוק והיה-ע"ב אומרים הכל ערב שבת מומר ק"ג, שמורמו שם תעוז במדבר, היינו הריבור של כל ימי השבע, ויצעקו ציריך לצזעך אל ה', צעקה בלי דיביכור לתקנו - בכל דבר הנראה חול יעשנו על תחרת הקודש, הדינו כמו באכילה וובמשא ומפני יש בו כמה דינם והלבות, והם החותם של הדברים - אל ימעט בעיניו של אדם שם דיבור הנון, כי אין כל העולם יכול לקבל אוර השבר של מצווה ודבור הנון...ב"ד

זֶרַע קָדוֹשׁ

וישובו- עיר ורדה של מצרים היה, פי החירות, שմדבר כל מה שרוץ, והקב"ה אמר וישבו יתנו לפני החירות, שישבו אל ה' ולא ידברו רק מה שצרכו לעבודות ה'.....ב"
ויאמר ה'- כמה פעמים משב הצדיק לאדם בהעbara בעלמא, אבל באמות הדיבור בעצמו הוא תפה, ופועל בזה הדיבור, רק צדיק להסתירו כדי שלא רוגנשו המכמרנים.....ב"
ויאמר עיר אחים א"ה בישראל הם ע"י מדותיהם, דבל אומה יש לו טבע ומדה רע, וכ"ז שבני ישראל אין שורין מדותם יש להם אחים, ובשכני" שבורין מדותיהם, אויל בכוחות האומות נשברין, רק צריך לו עיר מה.....ב"
.....

ופרעה הקריב- ביוון היוו ישראל בעת קריית ים סוף בצדקה גודלה, חי' להם העזה להנצל רק ע"י מסירת נפשם לה', ובני ישראל שיערו בעצם שעינם במדינה זו, אבל משה רבניו אוותם התיצבו וואו, שיבואו למדינה זו, ובן חי' שkeep נחשון בן עמנידב..... ט"ז

מַאֲוִר וְשָׁמֶשׁ

ויהי בשלח-צרים ליוון מלך כל ארם, רכמה פעםם יש אנשים צבעום
שמראים עצם שם כשרדים, ואין תוכם כברם, וע"י שמהדרים עמהם, הם
מכבלים העודרי ח', מעדרות השם, ולבן סכט הקב"ה את ישראל במדבר שע"ז
יתפדו הארץ רב מישראל.....
ויהי-מחוויכים להודרו מלחתה גנד העדר רבי, וכל מן שיש מהם בעולם הם
מעובדים הנאולה רחל', וכן לנחם אלקים דרך פלשתים, ראם הוליכם משם
הויה מרגנברון ב' עד שלא רדי אפשר לישראל שחושו בתשובה.....
וה' הולך לא יחויק אדם טובה לעצמו במצוה שעשה, וכן בשועשה ח' עבירה
לא יהי קל בעינוי, וע"ז יוסת אומץ לעבדו ה'.....
ושא-מי מקבל על עצמו מסורת נפש, אוינו ציריך לבוא לדידי נזין, לבן
בשבא איזה צער לאדם אומרים שמע ישראל, דאננו מוכנים למסורת נפש, מיליא
איין ציריך עוד לנזין, דבר הוא דבוק באקלים חיים.....
ויאמר- מי שרוצה לקבל עליון על תורה, ציריך להוות לו בטחון בה' שלא לדודך
אהר פרנסתו, ועקימת שפטו של תורה הי' מעשה לקיים וברכתי בכל אשר
העשה, וכל מי שעסוק יותר בדיביות בה', או פרנסתו מצוי' יותר ברוחו....
הנהנה כל-הטעם שלא ירד המן בשבת הוא, כדי שלא יבוא ישראל לחשש תלטול
שלא לצורך, אם יטלו יותר מהצורך להם, וגם בגיןם החשורים ה' חשש זה,
דשמא בעת ליקותם וה' להם חשש שאין להם עומר שלם, וילקטו יותר....
וירדי-מלחמת עמלק הוא קשה מאד מפני שהוא רוצה לעקור האמונה, ולבן ה'
מלחמה זה קשה ביוור למשה רבינו וה' ציריך לעשות פעולות רבות, ב'

אור לשמים

ויזחוק ח' -בשמאליין ארם שבבל מקום יש ניזען חק', אויל לא יתירא משום דבר,
ואפי' מז'ה'ר, דאם הש"ת שוכן בקרבו, בודאי לא ישמע אל דברו.....כ'
עד נ'ל-מצות קריית שמע מניין נס אם לא שמע לאונו, כי גדול אמוןתו הנם
שהזו לא שמע, שהולך למקום בגובה לעמלה מהשmissה, והקב' ח' מקבלו.....כ'

אהבת שלום

ויאמר ה' גודל חדר ה', שוחח ליראי השם כמו תפלת גם ספורי דבריהם בעלםא, מפני שנזנויים בתוכם דברי החנונים, וכן אמרות משה רבינו התייצבו וואו וכו' ה' ללחם לכם, שהבתוב החשוב לחתפלה כ"א
ובני-הבטחון של ישראל אצל הוות' כ"ב גודלה, שהלכו בם באמונה, כמו שהוו הולכים על היבשה, וכטהרונות ה' בעיניהם כמושון אצלם כ"א
עו' זומרת-מי שהי' בצרה וניצול הוא מרים יותר היושעה, מי שלא ה' כ"א
בצורה מעולם, ויש בכח שכלי לומד שירות ותשבחות להקב'ה כ"א

אמרי פנהם

**לבך לא-לכן לא ירד המן פעם אחת בשבוע, רק בכל יום כדי שיתחזקו
כאמונתם שבוראי ירד מן כל יום.....כ"א**

**לבוגה-דבר שנפדר מישרשו, אם הוא עכ"פ קרוב לשratio יכול להתקיים איזה זמן,
כאילו שנוiker מהקרקע אם עכ"פ מונח על הקרקע יכול להתקיים איזה זמן, לכן
הזמן שהרי' שratio מעד לעמלה, היה מתקלקל בלילה, אבל זה ח' רק בחול, אבל
בשבט שהקדושה באה למתה ונתקרב או אל השוויש, לכן לא הביאש.....כ"א**

**אמור-אך כשלד המן בחוש היה היולק נдол בין מי שהי' לו אמונה, ובין מי שלא
היה לו ב'ב, וכלע' עכשו בשאותרים פרשת המן ומובטה לו שלא יוסר לו מונוין,
ההעיקר צריך לצוף לה האמונה, דעיקר אמרית פ' המן הוא אמונה.....כ"א**

וישועה-בום 'ההוא' דית את השם ואת הארץ, דתיכף מאו בשכרא העולם, ה' ברכון השית' להטיב לנו ולהושענו.....ב' א' ויישע-התחלת אדם בעבודת ה', יכול להיות כי שלמד מאות אייה אומנות, אבל אה' צריך לילך מדידינה למדרינה עד שמעצמו בין ישיבת אמריות מציאות ה', רק נס אחר שישנו, צריך להיות לו ג' ב' אמונה.....כ'

๔๖ באר מים חיים

וימדו בעומר-ברנסה הראשונה שליח הקב"ה לישראל, ה' רוצה להשריש בלבינו מרת התבוחן, ומפני זה לא העדיף המרבה והמעיט לא החסיר, כדי שלמדו האדם שא' צריך לעשות השתרלות לפונסה, כב' כל השתרלו הוא הוא רק כמו ורעה בקרקע, גם אם עמד שם כל היום וכל השנה, לא יצמיח יותר, רק צריך לשים בתחונו בה.....כ'

๔๗ קדושים לוי

האור ההורם-אף שרואין שהם אינם סובל דבר מות, והוא מפני שהם לא נתקללה בחטא עז הדעת דרגה מיתה, רק הארץ, אבל בראשיהם שם מרים בחיותם, ובאן אצל המצרים נעשו על דרכם קדושים ה' נדול לבן סבל אותן ולא רצח לפטן.....ב' אז ישור-כשייש לאדם שמהם בלבד או נפסקת לשעה או יותר, אבל בשארם מדבר דברים בעת שמחתו, או מתפעלת ונתרבה השמחה יותר ווותר, לבן בני ישראל בשקרע להם היה רצוי להרבות בשמחה, ע' ב' נגנסו בגדיר דבר לשדר השורה, בכדי להרבות העונג.......ב' ח' או יאמור-יעיר שמחתינו שהקב"ה בחר לנו לעם, והעובדת שאנו עובדים את בוראיינו היא עצמה תעונג נдол לנו.....ב' ח' במדרש-כוכים לומר שני פנים מה שקפוץ נהשון לתוך הים, או שמסר נשוח לה, וה' רוצח לקאים צוויו ונם אם יומבע, או שה' לו בטחון ב' שבודאי יעשה ח' להם נס ולבן קפז, והאמת הוא אופן השני שה' בהם בטחון שבודאי ניצלו, ומבה והבטחו ריקיא נעשה להם הנם, ובזה הבחינה צריך אדם להתenga תמיד שיתה בטהורה בה' שבודאי יומין לו ה' כל צרכיו, ועי' ימלא ה' שימון לו.....ב' ח' עז' וומרת-הקב"ה יש תעונג מעמשינו, ע' פ' שהבל הוא בעורתו ית', ע' פ' مثل מהרה' צ' ר' בער זי' ע', דבשאוב מנסהנו, אם הוא רואה שבנו אין עמד בשכלו מעצמו או האב עוזר לו, וא' ה' יש נחת רוח לאב, אף שעוזרו לא'.....ל' או יבואר-צריך האדם לקבוע במחשבתו, שאצל הקב"ה אין זה גינעה לעשותה הנם, רק העיקר בסיס הוא להורות שהוא אהוב את ישראל, וצריך האדם להכיר שנים הוא בדרך התבונ, שה' יכול לנחות כל דבר.....ל'.....ל' ועל-עליתך בהקב"ה יעשה לנו ניסים, או יעשה האומות עמנו מלחה ויצרו לנו, ובוואדי נדמה או יציר הרע בחר אדם היה בחותם היו מניחום לנו לילד לארכינו, אבל באמת יהוה בחותם השערת, לה ישפטות עם ה'.....ל' אבל והו-בשות מי המשעה השפע בא משימים לאין ומשתלשל עד שמצמץ בעולם העשיה במעשה גשמיות, ולכן ירד המן בששת ימי חול, אבל בשבעת הוא להרוף נעשה מן הגשמיות רוחניות וועלה מטטה למטה, ולבן גדל תוכאה בשבעת - אכלו-הו הום, הינו אכילה הוא לשון תעונג, שעיקר התעונג היה הום, מיום השבת עצמו ולא מדבר נשמי'.....ל'.....ל' ואמר ה' ע' שמצוות אדם בכל יום לשבת ומוכירו בכל יום, וזה הוא מראה שחביבה אצלנו, ואו בשגןינו השבת ישרנו בדת של לא לחלו ח' ז', ומפני שאמור משה לישראל השבת רק ביום /, לבן נכסלה, שלא ה' להם הכנה.....ל'.....ל' הנגנו-הצרים נקראים מחלכים, ולת בתפלת י' ח' נקראים עמדת, בון שצדך לציר במחשבתו שהוא עומד לפניו ית', ומתהן אליו בגין המתחטא לפני אביו, ובפי מה שאנו עושין למטה מעורין למעלת, א' ב' בשאנו במדידינה של עמידה לפניו יתרבר, או נס בביבול הקב"ה מהמת חיבת ישראל עמד לפניו ומצבצם ומעמיד עצמו על נקודת ישראל שהם נקודת מחשבתו אשר בשכלים עליה ברצינו לברווא כל העולמות, והבל ברי להטיב לישראל והם עיקר המחשבה.....ל'.....ל'

๔๘ חת"ם סופר

ויצעקן-לפעמים מסתיר הקב"ה עצמו מישראל, כדי שיתפללו אליו, ומה שנדולי ישראל הבינו זאת, רק דלת העם אמרו המבלי אין קברים, ומה רבינו

רצה להתפלל ועי' יבא הירושעה תיקת, לבן התפלל סתם, הושיענו ה' ואילו ה' מרפרש שיחתו 'בבש' ע' בקע הים' ה' נבקע וה' קידוש ה', ולבן אמר לו ה' מה תצעק אליו.....ב' ויהי אלי-ע' פ' דוריוון מקדרמן עדיף ממצוה מן המובהר, אבל בקי' ששהוא קבלת עומ' ש, מצוה מן המובהר עדיף, דיליכא למשיח בוה לפניו היוצר, לבן סמיכת נאלה להתפללה עדיף מלתקדרמו בתחלת הים, ע' ב'.....ב' ויהי בשלת-בשר ברוח הכל של פרעת, או הביר שכבל בספק שקיבע, הכל ה' בשבייל ב'.....ב' ושם שפטדים, רק כשרה שסביר ה' את ישראל במדבר חשש ישיבו לו, או צוח ווי, דלא חfine בהם ובהמון.....ב'.....ב' ויחמושים-מן השמים הומינו שדרן ואבירם היו ניצים ועי' יברח משה מצרים ושם נתחכם להווות נואל ישראל, וכן לא מתו הם ב' נמי אפיקלה, כדי שייאו נאותו ישראל ע' משה רבינו, ולכטוף נטלו את שלהם, וד' רבו שמות ה', מפני שהקב"ה ניסאה את ישראל בשתי נסינוות, א' דאך שראו שונאים ב' נמי אפיקלה לא ינעו בהם, ומירצה לנגע במצרים או במונוי מות, והנסינו ה' שיאמיין בשעת מכת בכורות רחצוה היא מהמצרים, ולא יצא מפה כיתם.....ב'.....ב' כי קרוב-כיוון שמלו ישראל קודם צחים מצרים, לבן יזכרו מעשי שכם בום השלישי, ע' ב' להם מלחמה טרם עבר נ' ימים יפה, כי יזכרו מעשי שכם בום השלישי, ע' ב' הניחם ה' דרכ' מדבר ולא צוחה לחוביא בנו ערל למצרים ולמולו שם, דעת' יב' יבינו ישראל שיש סבנה למול ולילך בדרכ, ועי' נם הם לא יאכו לגאת בום מילתם.....ב'.....ב' ויהי משה-מן פנוי בך לא נתעסקו ישראל עם עצמות יוספ', ולא ידעו שידל' ה' על הקן, אך בני השבעה לבני שאחרת' שנים יקחו עצמותיו, רהוא רעד שנולדמושיען של ישראל - עמרם נצטו מאביהם ליקח עצמות יוספ', רק דמצוח ווי ה' רק מ' שעבורו ועוד דמצות דבר נא קורתה לשבעת יוספ', רק דמצוח ווי ה' רק מ' שעבורו במצרים ולא שבט לוי.....ב'.....ב' ובני ישראל-ישראל פחדו מהמצרים, מפני שלא הרינו שפרעה רודף אחיהם, ומוליהם לא חוו, אבל באמת לא ראו ואת, מפני שהמצרים היו כמו מתים ולבן לא הרינו.....ב'.....ב' ויאמרו-משה אמר לישראל שישבו לפני החריות, ויעסקו בו במצוות קידוש ה', והמצוות יון עלייהם, רק חשו שראל מה יחי' במדבר חון יעסקו במצוות זו, ועי' השיב להם מה ששה שיקימו מה שציהו להם הלאו של לא תוסיפו לאוותם יה' נחשב באילו עשה מצות, ואთ תנין עלייהם.....ל'.....ל' מה תצעק-מרע'ה לא ה' רוצה להתרחיך בלפי מעלה, והיה מתין לישועת ה' ממצרים שבר הוכחה, רק לא ה' יبول לסבול עור הרעמת נבי ישראל, ע' ב' התפלל שהקב"ה ה' לחם לבם הינו שמהר ישועתו כדי ואת תחרישון, שהוא ינוח מסבלות ישראל ותרומתן.....ל'.....ל' ויאמינו-אך שננו על ישראל עינוי עבודה רבה מ' נשבטו מצרים, דהמ עשו יותר מה שנו עליהם, נמצוא דאפי' בשעת הפטר פנים והעלמת עין מהרשעים, מ' מ' השניה השית' בעין' א' פקודה ועי' א' שנה, כ' ב' בנות הקב' ה' משניה על כל פסיעה ופסיעה, אלא שיש להשיה' ב' בח עזרות לשותוק ולסבול עד בוא ים אדים, ועל זה אמרו שירה מי מבוק באלים, באלים מיטר שראואה וירוע ושותוק.....ל'.....ל' אי נמי-בשיצאו ישראל מצרים הללו לכל מקום אשר יסע הען אפי' אל המדבר, והוא בשומע לכל מה שכתוב בתורה שכברת, אבל אצל הים הילך מהחריהם, ואם ילכו ישראל עינוי עבודה רבה מ' נשבטו מצרים, דהמ עשו יותר מה שננו עליהם, נמצוא דאפי' בשעת הפטר פנים והעלמת עין מהרשעים, מ' מ' השניה השית' בעין' א' פקודה ועי' א' שנה, כ' ב' בנות הקב' ה' משניה על כל פסיעה ופסיעה, אלא שיש להשיה' ב' בח עזרות לשותוק ולסבול עד בוא ים אדים, ועל זה אמרו שירה מי מבוק באלים, באלים מיטר שראואה וירוע ושותוק.....ל'.....ל' אי נמי-בשיצאו ישראל מצרים הללו לכל מקום אשר יסע הען אפי' אל המדבר, אבל אצל הים הילך מהחריהם, ואם ילכו ישראל עינוי עבודה רבה מ' נשבטו מצרים, דהמ עשו יותר מה שננו עליהם, נמצוא דאפי' בשעת הפטר פנים והעלמת עין מהרשעים, מ' מ' השניה השית' בעין' א' פקודה ועי' א' שנה, כ' ב' בנות הקב' ה' משניה על כל פסיעה ופסיעה, אלא שיש להשיה' ב' בח עזרות לשותוק ולסבול עד בוא ים אדים, ועל זה אמרו שירה מי מבוק באלים, באלים מיטר שראואה וירוע ושותוק.....ל'.....ל' מי במו' אחר כל הנדול בביבול אצל הקב' ה' שכבל המלאכים עלינו רודדים מפני, ופסרים תhalbתו, ע' ב' השניה וית' ש בפנוי הרשעים להבליעם בארי', לתה להם מקום קבר לשלים להם וכות שיחה נאה שאמר ה' הצrik, וזה יוצרך הדרש של מ' במו' באלים ששותם ושותק עד יום מועד, מה מבנים שמה ששתק פ' שנים במצרים ועשה עצמו במשתיר פני, לא ה' ממיעוט היבולת, ב' א' מי במו' באלים שיש מעזר וכות לראות עד עת מועד.....ל'.....ל' ותקה-בmittah אחרון בת' יוכבו את אחרון כל בית ישראל, ובומו' ה' לא נאמר כל, שה' אחרון מרווח לעם יותר על השיה רודף שלום, כ' ב' מצינו בשירה שהיתה מרים אהות אחרון בעניין זה, שהיתה נ' ב' מרווחת לבן הנשים, ע' ב' בתי' נגה כל,

וְיֻזְבָּרֶה מִצְרַיִם בְּנֵי אֹתָהּ כִּי תְּמִימָדָה יְמִינָה וְתְּמִימָדָה יְמִינָה
אֲחָדָה, לְכָן מִסְתַּמְתָּא הַיִּהְיֶה בְּנֵי בְּרִיתָנוּ שְׁהָיו בָּעֵלָה וּמִרְיכָה, וּבְיוֹן דָּהָמָן בִּירּוֹת
הַמִּשְׁפְּט, לְכָן רָצָו לְבָרְךָ שְׁבָתָ עַזְּהַמְּן שְׁנֵפֶל בָּאֶתְוָה הַיּוֹם, עַבְּדָה יָצָאוּ לְקָרְבָּן לְזַיְדָה
בְּשָׁבָת, וְאַף שְׂהִיר לְהַסְּמִיךְ מִזְרָבָה שְׁבָת וְהַוְּמִינְצָה
אֲכָלָזָה-לְכָן יוֹידֵר נְשָׁמִים בְּשָׁבָת דָּאַיִן הַרְשִׁוּת חַלְקוֹת בָּלְל, בְּיוֹן דְּגָשִׁים
בָּאַיִסְמָן מְנַשְּׁמִים, וְהַמְּחַלְקֵי הַעַזְּהַמְּן וְהַבָּלְחָה, אֲבָל הַמְּנִשְׁחָה רָחָנִי לְחַמָּת
שְׁמַלְאָבִי הַשְּׁרָת אַוְבָּלִי וְהַעַזְּהַזְּנִי אַיְנוּ בָּרֵי לוֹ, עַבְּדָה לְאַהֲרֹן יְבָל לְצָאת בְּשָׁבָת חַוָּן
לְמִלְחִצָּתוֹ, דָּהָקֵב הַשּׁוֹמֵר שְׁבָת, עַד עַל שִׁיטָּקָן הַעַזְּהַזְּנִי וְיְהִי רָאוּי לְהַרְדֵּת הַמְּנִשְׁחָה
בְּכָל מָקוֹם, אַו לְאַהֲרֹן וְהַלְוָקָם מִחְיָה, יוֹידֵר גַּם בְּשָׁבָת... לְחַזְּקָה
אֲכָלָזָה-בָּכְלָה יְהִי מִבְּרִיתָנוּ קְרוּשָׁת אַוְתָּוָיִם, מִמְּלָא שְׁבָת שְׁהָוָא קְרוּשָׁת
עוֹזָה בְּלֹא יוֹידֵר דָּעָה אַיְנוּ סְוּבֵל קְרוּשָׁתָו, אֲבָל מְרֻעָה אָמַר אִישׁ לְפִי אַבָּל,
דִּילְקָטוֹ בְּפִי קְרוּשָׁת עַצְמָו, וְחַשְׁבָּו שְׁרָדָה נִסְמָה בְּשָׁבָת, וְעַזְּהַזְּנִי שְׁלָאַכְּלָת גַּופָּם
רָרְדָּר לְהַסְּמִיךְ לְבָשִ׀י, עַבְּדָה יְדָה קְרוּשָׁת יְתִירָה רָותָנִי, אֲבָל הַרְשָׁעִי יְצָאוּ
מִרְמָעָה בְּהַזְּמָנָה אַוְתָּוָיִם, רָק בְּעַזְּהַזְּנִי תְּמִצְאָהוּ, אֲבָל הַרְשָׁעִי
לְלִקְוֹת, דָּרְצָו לְהַשִּׁיגְנָךְ עַזְּהַזְּנִי, וְלֹא יְשָׁאֵר חַלְקָם לְעוֹזָה בְּכָ, אֲבָל טָעוֹ בָּזָה, דְּחַלְקָם
נִשְׁאָר לְצִדְקִים לְעַזְּהַזְּנִי, עַזְּהַזְּנִי וְחַלְקָם חַבְרוֹ בְּגַעַץ... לְחַזְּקָה
הַזָּיְם-אִי יוֹידֵר שְׁבָת מִן הַיְּנוּ יוֹיְהַלְוִין בְּלַיְלָה נִשְׁמָה, וְהַנְּנוּ בְּעַזְּהַזְּנִי עַזְּהַזְּנִי, אֲוֹ דָהָר
הַזָּיְם יְרַדְּבָר שְׁבָת לְחַמָּת מְנַשְּׁמָה, וּבְשָׁבָת נִפְשָׁם בְּאַרְעָה הַעֲלֵיָה, וְלֹא נִמְצָא
הַזָּיְם בְּשָׁדָה בְּאַדְבִּיקָת נִפְשָׁם בְּאַרְעָה הַעֲלֵיָה, וּבְאַמְתָּה לְאַיְדָה בְּשָׁבָת, וּרְקָבְעָה בְּעַזְּהַזְּנִי
תְּמִצְאָהוּ רְהִנְשָׁת נִפְשָׁם שְׁרָעֵדָן מִיוֹי הַעַזְּהַזְּנִי, אֲבָל יוֹטֵט וְיְהִי בְּלֹא מִצְאָה בָּזָה
זְיוּן עַזְּהַזְּנִי עַזְּהַזְּנִי, נִמְצָא שְׁבָת מִבְּרָךְ וּמִקְוָדָשׁ מִבְּלָזָם... לְחַזְּקָה
וּוַיְקָרָא-הַמְּנִשְׁחָה הַלְבִּינָה עַזְּהַזְּנִי שְׁלִישִׁיאָה וּנְתַכְּפָרָה עַזְּנִונְתֵּיהֶם עַזְּהַזְּנִי, וְהַשְׁנִינוּ בָּזָה
קְסְטָרִי תּוֹרָה, וְאַף שְׁחַנְיָנוּ מְחִילָתָה עַזְּנִונְתָּה וּנְלִילָה רְיוֹתָה וּמְרַתָּה עַזְּנִונְתָּה, עַדְיָן
קְרָאוּ לְמוֹן, רָק הַכְּנָתָה הַמְוֹן וְלֹא מְוֹן עַצְמָו, דִּבְבָּלְלָה וְיְמִיןָה שְׁוִיחָה הַבָּנָה לְמִדרְגָּה
יְיִירָה מָתָה, לְהַסְּמִיךְ קְדוּשָׁה, עַד בָּוָאָם אַל קַצְחָא אַרְצָה בְּגַעַעַץ, דָּהָיָנוּ בִּיאַת הַמִּשְׁיחָה
עַוּלָּם הַתְּקִין... בְּגַעַעַץ, נִמְצָא שְׁבָת מִבְּרָךְ וּמִקְוָדָשׁ מִבְּלָזָם... לְחַזְּקָה
וּבְנִי-בְּתַחַלָּה בְּשִׁירָאָל אֲכָלָה הַמְּנִשְׁחָה הַיִּהְיֶה נִקְרָא' בְּנֵי יִשְׂרָאֵל קוֹדֶם אֲבִילָה, וְהַוְּ
קְדִישָׁים קוֹדֶם הַמְּנִשְׁחָה, אֲכָל זֶה הַיִּהְיֶה רָק מִשְׁנָה עַד שְׁהַתְּחִילָה לְרִבְבוֹת יְשָׁוֹב בְּעוֹלָם
בְּאַרְצָן נִשְׁבָּת, דִּבְבָּל שְׁהָעוֹלָם מִסְׁמָךְ יְשָׁוֹב, הַשְּׁבָּל מִסְׁמָךְ חַוָּבָן, וּבָאוּ לְמִדרְגָּה
פְּחַדְתָּה, אַת הַמִּן אֲכָלָה, בְּתַחַלָּה מִן, וְהַרְדָּר אֲכָלָה, שְׁהַזְּבִּיבָו לְעוֹז אַלְקִי הַנִּקְרָא מִן
שְׁטָרָס שְׁאַכְלָוּ, כִּי לְאַהֲרֹן לְהַמְּלָאָה, וְאַף פְּחַדְתָּה אַחֲרָפָת בְּעַזְּהַזְּנִי, עַד שְׁבָאָז
לְקַצְחָה מִעֲשָׂה אַרְצָה בְּגַעַעַץ... לְחַזְּקָה

חת"ם סופר - תורה משה

ללמוד מהקב"ה här נוהג עם ישראל, שיצאו מצרים, דלא יה' וויהי-יש ללהבריל עם ישראל מיטר העמים ב"א בהפרידים מהם ומדריכם לנמי' ראי' לאלה או שום מוכס אומה ולשון, ולא נהלם לאט בדרך ארץ עד שייחו ראים להלחותם עם ולהעלותם אח'ב ל渴בלת התורה, דרי' גלי' לפני השית', דא' לאלה מיטר העמים ב"א בהפרידים מהם ומדריכם לנמי' ע' ב' הפך והסדר וקרבו להר סיינט רם למרדנו דרי' עזה', ואח'ב למרדנו גם ארחות חי' עזה' וזה וההתקיים בידינו, וכ' ציריכם אנו לנצל בנינו למדת תורה בטהילת יהודים, ואח'ב עניין הי' עזה'.....ל'ט זהומישים-מדדח המוסר איננו נכון שיישראלי בעצם יעדנו ננד המצרים ללחום נגדם כיון שהם היו להם אבסניא, לבן צוחה הקב"ה שניבאו ב' בדור חיים ביכשה וויבקעו הימים ולא ילחמו בעצם, ומשמעינו הקרא עניין דרכ' ארץ מ'

ויסב-בשיצאו ישראל ממצרים, הי' רוזה הקב"ה להראות להם שם מושלים בערים, ולא ידנו על צרכי עזה', ע' ב' הסיכם דרך המדבר ולא הי' שום דבר שעמדו בפניהם.....מ'

התריצבו-נס הקטני אמונה היו בעלי אמונה, רק כשראו שפערת הקרב ונחתעטו נדרלי ישראל בתפלת עצקו אל ה', או בא מורך בלבדם כי אמרו מה לכם לצעוק וכי ספק יש בעת, והלא ע'ם בןchorנו שיבאו מצרים וירדרפו אחרינו ויתכבר ה' בפערת וחילו, ע' ב' אתם מוסופקים בדברי משה ולבן התדרעמו, אבל באמת התפללו חזקיהם שתהי' ישועתם מה' בעצמו, ועי' יה' ההזרות מהן חירות עולם.....מ'

התיצבו-לפעמים כשzon ה' שישראל ילחמו בפני עצמן או הקב"ה עשו לבכבודם שראה כאילו הם לוחמים, אבל בשחקב'ה בעצמו הוא הלהם אין

טפי מברמע"ה, ובזה העניין של רדיות שלום בין אדם לחברו נעשה שקולן למשה, וכך דברו במשה בין רדו שקוראים ל"ה.....

וירורחו ה' -כפי הראיה יש כמה דברים נחכמים בסגולה ואין בטבע, כמו המאנגע שמושך הבלתי, וכדו, וב' יעדוי התורה, אבל באמת אין סגולת בעולם אלא הכל בטבע, רק מה שנראה לנו בסגולת, הוא מפני הסרין וירענין, ואילו גילה לנו ה' סתרי הטבע ה' יובלין לדעת ולהבין הכל, וזאת הראה ה' למשה בזה שען מר ה' נתנו הימים למתוק, כ"ב כל יעדוי התורה הם בטבע ל"ה.....

כל המחללה-במצרים והשמו המחללאות לנקמה, ולרכוב נקמה אמר אני ה' ולא השיליח בעצמי אנקום ברשע' הלו, משא"ב מה שנאמרו בתורה בתוכחה הוא ע"ר רפואי, ובמשל אחד שהבה בין המלך, והמלך הילך לנוקם לחצר ידו בפרי, ובין קר ראה המלך נחש נושא ידו של בנו, והילד וקצין יר' בנו ג'ב, וזכה הבן מה בני לבן זה, והשיב לו, כי זה המורד נعشית סדריות, ולך לא האבתי אותו ל"ה.....

נעשית רופא שלא.....

כ"י אני-במצרים ה' מכבה אחת עולחה על נבי כולם, והוא הבהיר לב, שלא ה' יכול פרעה לשוב בתשובה, וזאת המחללה לא יביא הקב"ה על ישראל לעולם, ואפי' יתחייב ה' מחללה מצרים ברכבת' בתוכחה, מ"מ שעריו תשובה לא יונלו להם לעולם.....

בשבתנו-בני ישראל התרעמו במצרים נשברו על רעבונם, מצרים ישבו על סידർ הבשר, וישראל לא אכלו ולא נתנו מהם, רק אכלו לחם לשובע בהסתפקות, ואילו רצו להתקער עם המצרים היו יושבים שם ברום של עולם, וזהו לחם שבר טוב על עמלך, משא"כ בדבר שרים רעבים להם ולבשר, ואין לאיל ידים להוציאו לעצם, וגם שבר טוב אין מעין להם.....

לבען-המן ה' נסווון נפלא לבני', שאנו נסווון העניין, ולא בנפינו העושר, שא"פ בשהתחו ה' יודר המן, וה' בוה ראי' שטוב עשו, כמו אחר שעשו העגל, וכן במרגלים וכדו, ואעפ' ראיינו שהאמינו אה' במשרבע' ה', כמו בענלו שמעו לקול משה והש��ו המים, וכן עיפרלו שקבלו על עצם מיתה, וזה ה' נסווון שאף שלא הלבו בתורתו, באotta שעה ממש הלבו.....

והיה ביום-מנני זה יצאו ישראל לקלות המן בשבת, ובמדבר לא ה' שיריך לנחוג כב'ש, שלא ה' להם מונם רק יום, רק בע' אמר לך ה' שימוני לשבת כב'ש, והם סברו כב'ה ברוך ה' יום, לבן חשבו שמאן ואילך ה' להם לעולם עומר' א' ליום.....

ובקר-ישראל טעו והתרעמו, א', רהשי' לא ציהו למשה להוציאם דוקא, והוא מעצמו עשה כן, ב',داع' פ' שהשי' ציהו כנ', מ"ט אינו משנה בפרטיות על החספלים, לבן אינו יודע מחסורים, לבן מה שחספיק מראע' ה' בשר ולחם ומים ל' רבו א' שנה, מוה יצא ספק לומר לבבudo עצמו עשה לחשתרר על עם רב, כי מה לו צורך למונם או לבנורם, ומונגה שני, נברר ע' שיריך בברך לחם, והוא להזות הביעת הלחם ה' בחוגן, משא"ב תביעת הבשר, ונברר שהקב"ה השניה על תלונותם שהוא תרעומת כל איש בברתו ובחרד משכבי, ומשניה בשפלים, ואדרבא והוא בברתו ונדרלו.....

ובקר-על ידי להשליו והמן הויספו ישראל השגה עליונה לחוזות בנוועם ה', זוכו לזה מפני שהוא תחולת שאליהם לשם שמייט.....

ברת-המן הין טוועים נס טעם בשדר ושלין, ולא ה' שום יתרת בשלין, רק שרואו בעיניהם שלין, והקב"ה נתן להם הבשר בערב, ואיך דהיו יבלוי' להדריק נורות בערב, מ' לא ניתן להם בעין יפה, לבן בגין בית' אשר תפאו, לצורך מסעורתليل שבת, והעורך הניחו למשמרת לסעורת שחרית, ולכארה הא בלילה ליכא נר, ולמה לחו לאופתו לבשל, חרוי בלא'ה טעמו בו טעם אפה ובישול, רק מכאן רומי למצוות נר שבת והוה בעין ימא, ויתנו מריאיותו.....

ויאמרו-שני הרכבות הוא משינוי המאכלים, לבן כשראו ישראל המן דלא ישנה בשום אופן לפ' לא ישתנו הרכבות, ואיך יברכו מהא רכבות בכל יום, אבל טעו דוח צריבין רק למאכלים והנתת העה' שיש בו חלק לסתרא אחרא, אבל הכא הוא הלחים אשר נתן לבם ה' בעצמו לאכלה, ואין צורך למה ברבות.....

עכבר-כמו במרת הנשימות יש בכל אדם מדרתו לפי אבריו וכל אדם משער באכבע שלו אמה שלו, כמו בן במרת הרותניות כל אדם לפי השנתו, שי' עלמותה לכל צדוק הוא כל א' לפי שיערו, ובן ה' העمر בגין, דבר אל' ביוון בשיעור של יזם, והשנתו ה' משיג מבנו מה שנקרה ברוחניות שיעור עמר.....

ובבויו יתברך לרודף אחר פרועיש'א, וכן מגביה מקודם האומה, והוריד השם כבבויו יתברך טמאה שלו לעני בישאל, כדי שייענו מה فعل אל.....מ'

כיו אשר-ישראל האמיןו בתהלה וישבו לפניהם הירוחות על מנת שפרעה ירדrops וה' יעוזם, רק כיון דבמצרים בשעת מכת בכורות נתן להם הקב"ה מצות כדי שניצלו בוכות המצאות האלו בשעת מפלת שונאים, לבן עתה בשקרב פרעה וחילו, וערין לא נצטו בשום מצוה לעסוק ובמה ניצלו, ע"ב צעקו, לבן אל' מרעיה' שהוא מצוה להם לא תעשה של לא תופטו לראותם עוד עד עולם, ובוכות הרהור לא העשה הללו ינצלו.....מ"א

כיו אשר-הקב"ה עשה הנם בים סוף, רצחה הקב"ה שיריאו ליישרל מקום שהיה יבולין לבוא שם בחורה ולברך ולהודות שם על הנם, משא"ב במצרים שאبورם להזכיר שם.....מ"א

מהו תצעק-אע"פ שמדובר בידיים שישי' נענים ברגע בתפללה, מ"מ אצל י"ס חפין הקב"ה להמשיכם לם, מפני שהמצרים בידיים דנו את ישראל וכמים ידונו, וכ"ב שידעו ישראל כי לא מחייבו של מרעיה' אלא מאות ח' היה ואת שחרי הורע כח מולו של משה במים, ע"ב נאמר מהו תצעק אליו עתה פה דבר אל בני' ויסעו אל הימים.....מ"א

מהו תצעק-אע"פ שאחננו בטוחים בכיאת המשיח והמתפלל הוא כמו חדרון אמונה, ע"ז צריבין להתפלל שיחיש במוחה היושעה, כ"ב בשעמדו ישראל על הים, לא הרי יכול להיות התפללה שיוושען, בבודאי הרי' להם היושעה, רק שלא ידעו מה עלהם בעשות, ע"ז הו צריבין להתפלל.....מ"א

ויאר-מצינו בסנהדריב שמותו כולם בליל פשת, שהיו שומעין קול שירה של מלאכים כשהיו אמורים שירה ועי"ז הרי' מתים, וזה גם בפרעה הרי' רוצים החלמניים לומר שרה כדי שיטמו המצריים ע"י' שמיעה זה, ואבל הקב"ה משלט מדה גנד מדה, לפפי שהמצרים השליכו בני ישראל במים לפיכך נשקוו המצריים בים, והרי' רוצה להמיט את המצריים במים גנד מדה.....מ"ב

ויבקעו-מנפנ' כך לא נשלו ישראל את עצמות יוסף, מפני שה' להם קבלה מאבותיהם להיות במצרים ת' שנה והם לא שמעו מהקב"ה בעצמו, ולצאת קודם החומר חי' גנד באלת אבותיהם, משא"ב משה ששמעו מפני הקב"ה בעגמוני והוא הרי' יכול לעסוק בזה, ומה מובה שהו יישרל מאומנים בקבלת אבותיהם.....מ"ב

ויאמינו בה-באמת אין לומר שירה שמא ימעטו בשבחא דMRI, רק היה שבענ' האמיןו בנבואות משה רבינו שהוראה להם לומר, לבן אמרו שירה ולא רק בדור ההוא רק בבל הדורות.....מ"ב

זה אל-יע' משל מחובת הלבבות, שבתחלת שבחו ישראל לתקב"ה זה אליו של לא ידעו שבך יותר, אבל שנכננו לאין או פתחו בשירה ביזור, שראו שהקב"ה משניה על אומה שפילה במננו.....מ"ב

ד' ימלוך-התפלל משה רבינו הלווי מלוך'ה לעולם ועד, רהעה'ז הוא יט סוער על באיו עולם, עם ה' בעמדם בים הוה בעזה', מ"ט עומדים ביבשה ואינם טובעים במצולותין, אבל הרשעים מהה סום פרעה ופרשיו מרכבה לס"ב, מהה באו אל תוך הים של העזה', ולכטסוף נחפה להם לוע, ביוון ששב עליהם מי דם וטבחם במצולותין, אבל בג' לעולם מהה ביבשה אפי' בתוך הים.....מ"ג

ותען להם-כאמת לנשים לא ח' נס של קרייתם סוף נдол כ'ב, מפני שננאל עלי'ין ובוכות, והטבע הרי' מובrich להן, רק מה שאמרו שירה, הרי' מפני שראו עין בעין מפלת שונאים, שוה אינו בטענו נס להם.....מ"ג

ויבואו-צריך הארים להמתין בכתחו עדר שיבוא היושעה המנצחך לו, ולא לחטוף דבריהם מקודם בלי משפט, זה ששאלו ישראל מה נשחת, אם ימצאו להם מותקים אה'כ, או שישתו עבשו מים המרים, ואחר שהשכilioו דצרים להמתין או נתקו הימים, ולמדם בעלי ליתן עינוי במנון חבירו.....מ"ג

שם ש-עד שבאו ישראל אל הים הרי' שלולים זה את זה, ביוון שם שאלו ממצרים כל' כפת, ולא האמיןו אז באמונה שלימה שיריה' את להם להחלוטין, ולא קנו איש את כליו ושמלותו, וכל הקודם וכח וחטא את חברו, אבל אחר שהאמינו בה' וכמושה עבדו ואמרו שירה על גנותם, כתיב שם לו חק ומשפט, שיחויקו בשליהם בקנין נמו, ולא יחתפו עוד מהו מאומה.....מ"ד

הגחמודים-כדי שיישרל ישינו מתייקות התורה, הטיעמן הקב"ה מקודם עם כסף זהה, ונום טעמו טעם המן, ואח'כ' בשקרכו לפניו הדר סני הבנו שיפה קורת רוח מה תורה, יותר מכל התעוגנים שטעמו.....מ"ד

בַת עֵין

אנו-דחקב ה' הכביד לב פרעה וסניר בעדו שעריו תשובה, וזאת היא המהלך אשר שמתו במצרים שנסר בעד שער תשובה אותו לא אישים עלייך, אלא אדרבא אני ה' רופאיך רק יש לחוש לתגבורותיך הרעה כי כל הנadol מהכבוד יצרו בדורות המנין, ע' כ' הבטיח ה' שישוע וימול לבכם ורבה לטהרה מפשיעין לו וכו' מ"ז

אנו-ע' פ' משל רופא שבא לו שבר לשנה, או הווא משניה שלא יהלו האנשים באבוקי ובשבתוינו-תרומות ישראל ה', שבמצרים ה' להם וכות שלא שיינו שם לילשונם ומלבושים, ואם היו רוצים להתעורר עמהם הוא יכולין להסור מעלהיהם עליהם לשובע ולא רצוי להתגמל כפת בנם, ואם מתו או ה' קידוש השם דה' יותר נזונה להם למות מעלbor על רצון ה', אבל עתה נפשינו יבשיה אין כל דין להם קידוש השם דה' יותר נזונה להם שחייבי בהכרה ולא בבחירה..... מ"ז

איש לפ-ים נ Dol ה' אצל המן, שבאל אחד בין אדם גדול בעונג, או קטן מאד, ליקטו כפי מסת מدت ידם, וככל א' לפי שיערו מזאו עמר' א', ברמותו מ"ז

אייזנויותרו' מפני שהמן הודיע מה שבחוריין וסדרין ממי לא לא ה' רtan ואבירם בידם לעשות איזה מחלוקת בוה, לבן והתוiron מן המן, כדי שאם ישאר יה' יכולת שבת-בערב יו"ט לקטו ישראל המן מצד פקח, להם משנה, אויל לא יבאиш כלילה ולא יצטרכו ללקט למחה, וכיוון דאוכל נש אם יכולם לעשות את מה תמול ווועוד טוב, לבן לא הוועץ לירד המן בו"ט, אבל אם היו לזקיטים בדברים ה' יורד חמון נם ביו"ט..... מ"ז

ויהי ביום נן יצאו בנים ללקוט ביום השבעי, דמאכ' שבת הוא מושעם ביוור אמאכ' טפי ולא נשאר מון ב' סעודות, אבל באמת הי' צדיקים להבini, מהטעם טומ ששית במאכ' שבת, דבמאכ' שבת יה' ברכה ולא יחר לחים..... מ"ז

נד לבן ז' יטום מוכבים בשנה הם גנד השבע וויה' שבת עליהם, ראש השנה ההוא ערבית שבת, וא' דסוכות מוצאי שבת שושבini של יום השבת, ויש להם ערך קראתת ה' מתחלים מי' הכרפה, וא' דган הסוכות נקרא ראשון להשכון עוננות, שמני עצרת הוא יומם ב' יש לו שיזו עם שבאות יומם ה' ב' חם ימי קראתת התורה, א' ז' דפסח גנד יומם ב' ו/or, דימים הללו מסוגלים לימי המעשה להוויא אחר פרנסתו ולבן נאמר במן כורע נ' שחי' נס המן נ дол ביציאת מצרים בפרקיעת ים..... מ"ז

זיויאכבר- עיקר שמו של יהושע מנעורי ה' יהושע, אבל אה' כב' בשנידל לחשיבותו קראו אותו הושע, וכפ' מרגלים קרא אותו משה על שמו שדי' באמת מ"ז

היה-בלחמת עמלך לא היה ישראל זבאים, ע' כ' בלי תפלה לא ה' בטוח שניצחו, ותפלת משה רבינו ה' על ישראל שישבו אל ה', וכשירום ידו לחתפלו, או נשמע תפלתו והוא משעדרים לכם לשמים ונבר ישראל, וכשראה משה כי גבר שישראל, חשב שבר הזכן לבם, והניח ידו לעשות בחודיה לה' על מפלת עמלך, אך מיד חזרו ולא שיבערו לכם לאביבם ושבשים, ולא הוועלו שירות ותשכחות של מרע'ה, ע' כ' וnbr עמלך, עד שחרור והרים ידיו בתפלה..... מ"ז

זוקרא-הקב' לא הסידר השנחתו מישראל אף' רגע א', משא' כ' מהמצידים כדי שיטמכו השרון השרון, אבל באופן שיתקימו ויתבעו בים סוף - מפני שרפו ששרן מן התורה, מפני כך לא עשה ה'עם עמלך כמו שעשה עם המצריים. מ"ז

נכNESS רק בין הבדים של הארון, אבל מי שלומד תורה בבחינות פנים אל פנים, הוא נכNESS לארון ממש.....מ"ז

๔๖ ג' בני יששכר

שם-כחול לא היו מברין ברכת הנחנין על המן, דרך בדבר שיש בו בירור ניצוץין צירבון לבך, אבל בשבת דאכילה הוא בין אכילת קדשים, ברכו ברכת המצות, אשר קדרשו במצותו וצונו לאכול סעודת שבת.....מ"ח שם ר' אליעזר-בירות השיתות את יום השבת שיהי' במאכלים טעם מטעמים וمعدנים, וגם המאכלים הנטימים שמוקים ביום חול, אבל כיון שהם נתמנים לשבת, שורה בהם הברכה שהם מבושמים וטעמים כمعدני מלכים.....מ"ט

๔๗ ד' אגרא דבללה

ה' איש-אפיו בשאיין ובוחטים לישראל, הקב"ה משתיק המקרינים, ואומר שרצינו להטיב לשיאאל ומיחחה בירדו.....מ"ט ויאמר אם-אם אדם מסופק בדבר שרצו להעשה, אם הוא עבדת ה' או להיפוך, העצה להו שישליך מנגד עניינו התענוגים אשר יגיע מוה המעשה, ואם אעפ"ב הוא חושך לזה, או הוא הדרך היישר.....מ"ט ולקטו דבר-חמן ה' פועל בבני ישראל שירבו דיבורים הנרצים לה, ולא ח"ז דברים בטילים - כשהיו צירבים ישראל לקיים מצות אכילה כמו מצה בפסח או יין לקידוש, היו בשעת לקיטה מכובנן הברכה שיצירבו לבך, והוא דווע שנשפש טעם מצה בהמן, מילא היו יכולם לברך על עצמו בכל פעם שקורא קרי"ש עניין של מסורת ויאכבר-צריך האדם לקבל על עצמו כל פעם שקורא קרי"ש עניין של מסורת נשפ - וצירבן לשמור עצמו מואוד מהדייבור לא טוב שידבר, כי ח"ז יתקים, נס אם הוא רך גומא, וכיוון שישישראל אמרו להמיתינו במדבר, ה' העצה לעשות מהתייבת מיתה, שיקבלו עליהם עניין של מסורת נשפ.....מ"ט קה צנצנת-צנצנת בני' ה' פעים קול, וזהו כירך הקב"ה את ישראל במ"ת וה' בכבול מהויב לפנים את ישראל, לבן המנתה צשוכרין צנצנת בשעת החופת, לובר החרבן שאו פרנס הקב"ה את ישראל במדבר בלי שם מונע, ועבשיו רך ע"י תמצית שליש.....מ'

๔๘ ה' בארת המים

ויאמר משה-צריך האדם להכינים אל תוך עצמו קדושת השבת, כמו מאכל הנכנים מותך מעיו.....ב' ויאכבר משה-את שהמצואה להתענג בשבת, אבל הצדיקים יוכלים לcker תענג מהווים עצמו, וצריך בכל סעודה לחשוב ולשבוע מיום השבת עצמו.....ב'

๔๙ ג' אמרי נועם

ויהי בשלח-כל מה שכא אדם לעולם זה וכל הטירודות הפרנה ומלחמת היצר, הכל שלא יהי בעזה"ב נהמא דבסופה, ויטול חלקו המגעה לו.....ב' בפסוק וישובו-כשמשה אמר לישראל שיחזרו למדצרים, האמננו וקבעו כל מה שאמר להם, וכואמר דבר במכוון, ולא כמו מי שחוזר מדבר, ונען בו ראו אצל אכilo של משה שעمرם בשניריש אשתו וחור ולקחו הכל ה' במכיוון ממש, לבן אמרו אין לנו אלא דברי "בן עמרם".

או יאכבר-דוע מדיקים אשר תפלת י"ח ציריך להיות במתינות רב, משא"ב פסוקי זמורה יותר טוב לומר במחריות, משה האריך בתפלת, ע"כ אמר לו ה' דלא עת להאריך בתפלת, רק ציריכים למדר פסוקי זמורה לומר עריצים, יותר טוב לומר שירה ובזה להשפיל המצריים.....ב' א'

๕๐ ד' תפארת שלמה

אי פקד-הקב"ה נמצא תמיד עם האדם בכל עת ובכל זמן, וגם בשહולך בשוק ועובד בצרביין, רק או הוא בחסתה, ואומנות חכמים הוא להאמין בדברי החכם עצמוני, אף שהוא ננד וישבו וייחנו-אמונת חכמים הוא להאמין בדברי החכם עצמוני, אף שהו ננד השבל, ולפי שנאלו ישראל בזכות אמונה, לבן אמר הקב"ה למשה שיאמר לישראל, וישבו אף שהוא ננד השכל, ואעפ"ב יתרוחו באמונה ועי' ז' יוכלו לנsem קרייתם סוף.....ב' א' ה' ילחם-כאדם מתחפפל על החסינה, או הוא עת רצון שיתקבל תפלתו

๕๑ א' חידושי הרוי"

או ישר-לכן נשאר השירה שאומרים אותו בכל יום, מפני הנענווים שה' לשיאאל או לשודר תmid.....ב' א' ישר-כלי יהודו לא נברא אלא לקדש המחשבה שלו.....ב' ה' הצדיקום-שבת שירה, נחשב כמו יום טוב.....ב' וילכו-בני ישראל הלבכו במדבר ג' ימים כל' תורה, ולא עשה תורה מעשיהם, כמו שנעשה בקריעת ים סוף, לבן תקנו רבותינו שלא עברו ג' ימים כל' קריית התורה, וכבר לזה, ובזה ויהי' תיקון על בוטולה.....ב' מן ה'א-בני ישראל קיימו גמilot חסדים במן, שעשרה האר לעני את הטעם של מאכלים טוביים, ועי' הגניש העני.....ב' הרה"ק מקאצק-ציריכים ליגע בפרשיות של יציאת מצרים כמו בתופות.....ב' ויקרא שם-חחתא שדרשו ישראל למיטים, ה' דעכשו לא צמאו למיטים, רק דאננו מקודם מה יהי' בשיצמאו, וזה נרム שצמאו, דלא ה' להם לדאגן מקודם.....ב'

๕๒ ב' כתב סופר

ויאמינו בה' עד שלא האמינו ישראל במשה, לא ה' מקרי זה אמונה שלימה בה', ואף שירעו שבת הניסים במצרים ה' מאת ה'.....ב' א' ישר-במצרים עשה ה' עם ישראל ניסים קודם שהאמינו, שעאו בני' בוה ק' שאח' ב' בוראי יוושען, ולהכי אומרים זה השירה תmid על כל הניסים, שמן השירה הזאת השינוי האמונה ראשונה, ומכיון שהתחילה לא יפסיק לעולם.....ב' וזה אל-מי שבתחנה בה' שיש יכולת בידו להוציאו, ע"י בטחון זו גואלו ה', וכשהושיעו ה' או הוא שמה שבתחנה בה', ויש לו שמחה בפולחה.....ב' ויאמר-אם היו שומרים ישראל את התורה ברכבי, לא היו חורום ונולים, ואעפ' דנאולות מצרים ה' קודם הומן, והוו ציריכים להשלימו גנויות אחרות.....ב' הנה אנקבי-למן נתן ה' לישראל המן בכל يوم, כדי שלא יהיו נילון ברכבי, וימצאו מהויבים להורות לה' בכל עת.....ב' ה' אמרו חז"ל-היסוד לקים מצות ה', נצרך מרת הבטהון, לידע שהכל הוא מה' ומהויב להורות לו יתברך, וכתחנן שיריך בכמה מצות כמו שmittah או שמירת שבת שהוא בטל מללאכתו, אעפ"ב יבתח בה' שהבין ה' לו כל צרכו, ויבוכר תmid מן המן שפרנס ה' את עמו במדבר, וזה.....ב'

๕๓ ג' צמה דוד

הריציבו-מי שקובע מקום להפלתו, או נעשה באותו מקום כמו נקב, ונשברין הקליפות, וממילא יקובל תפלתו.....ב' והמן-תלמידי חכמים ענאים שאין בידם ליתן צדקה, יכולם לקיים מצות צדקה ע"י שלומדים עם אחרים.....ב' ואתה-משה רביבנו לא הרויש בעצמו שם נאות בשעה כל הניסים, כמו הארינו שיש לו אבני טובות אינו מותגנה בזה.....ב' וילגנו-ישראל התרעמו על משה רביבנו, על מה שלא אמר בפיו מה' נשחה/, דידעו ישראל שאנו הוא יאמר זה, תיכף יהי' לחם מה' לשחות.....ב' וידי משה-ראי' ה' לכבוד הלוות על ידיו של משה, אלא מפני שהו יקר בעני ה', ועתידה ה' להשבר, לבן נכתב אל האבן תחתיו.....ב'

๕๔ ד' באר משה

או יאכבר-עיקר התענוג של הקב"ה הוא, בשעבורדים אותו בעולם שהוא שפה ואיפה מלא נשמיות, ועכ' א' אדם מתנבר על כל המנויות.....ב'

๖๔ עטרת ישועה

ויהי-כל שלימות הדבר מביא לידי העדר כמו פרי שנtabש באלין מביא הרקון, כ"ב אם יש לאדם עשר ונכדים בלי חסרן יוכל ח"ז לבוא לידי העדר, אבל בשנותן צדקה וחסר לו ממןנו, או איןנו נקאה בשם שלימות ואין מביא לידי העדר והסרון, וע"ב ח"י בכח ישראל ללחם ביום כי או ראו בשעת קרייתם ים סוף שעיקר היא מצות צדקה, ונם מה יקימו מצות צדקה, ולא יזק להם מה שלקו בו ים ח"י.....ט'.....ט'

א"י-עicker דוחק הfrנכה בא מקלול הלשון, כיון שלא שידך לומר לומר פרנסני בבל ובכורב דרומה לא קלקלו בלשונם, משא"ב האדר שמקלקל בלשונו ..ט'.....ט'

א"י-בונות המצריים שעבדו עם ישראל בחומר וכלבנים יסוד העדר לעמינו יטמא את האדר שיחי' עצל לדבר מצוה, לדוחק מביא בטע עצלות, לא בן העשירות והרחהה יתירה מביא האדר לדי חמיות וריבוי דברים, ופלשתים ע"י טומאתם רצוו לעודר יסוד האש חמימות ליריעורה, ע"ב החובלים ח' לם סוף ובאו למשם, לעמינו יקנו שלימות בדרך המוצצע לחזורabisוד המיט.....ט'.....ט'

מה שנוהגין-זורקים קשי'א לצפירים בשבת שורה, ומרמוני בה שלא יהי' לנו קשיות ח"ז על ח'.....ט'.....ט'

๖๕ שפת אמות

ענין-ע"י שחדרו ישראל לך למצרים, נחנו נבי' שכונת שמחתם בתנוללה הוא רק לשם שמים, ולא רק בשבל גאות הנוף.....ט'

בפסוק-הראה הקב"ה לשישראל אצלם, שבארה הוא יושעה לשישראל בכל הדורות, וכוה שכתוב 'אשר', הוא כמו יישר כה שעמדו בהניזון.....ט'

בפסוק ויאמיגן-עicker האמונה בכל הניסים היא, שע"ז לא יהטא האדר, ובפי חזוק האמונה וכוכן אל האמת, והאמונה שהשינו ישראל או ישעחה הענו בכל הדורות ניסים, וכמו שהם שירה על להבא, כ"ב אנו בפי האמונה בכל יום מה שעשה לנו הקב"ה לשעבר, בollowי להתרבק בשירה הזאת.....ט'

๖๖ פרי צדיק

ויהי בשליח-המנגה שנוגנים מזונות לבני אחד החתונה, כדי שיימדו תורה ויה' נבלעת התורה כלכם נם אח"ב כשליכו לעסוק במסא ומתן.....ט'

שבת זו-תיקון פנים הבירית הוא בשבות אל'ימי השובבי'ב, ובפרט בשבת זו שקורין השורה וחל בחודש שבת.....ט'

๖๗ דבריו יהזקאל

מדרש הים-מנפי והעורח' הצדיק להתגבר על צרו, מפני שיש לו רצון לקיים מצות בוראו, משא"ב הרשע.....ט'

๖๘ מהרי'ד בעלוֹא

בהפטרה-צריך האדר להתבונן קודם התפלה שפלות עצמו ונגולות הכרוא, רק איןנו ידוע מה קודם, לבן העצה שיבל האדר את עצמו עם הכליל ישראלי, ע"ז יובל לתהרות לה'.....ט'

๖๙ ארן עדת

ולא נחם-הקב"ה לא רצה להנгин את ישראל ע"י תפלה צדיק שהוא בשפלות ועצבות, הצדיק כוה קרוב הוא שעיל ידו פלו בעצבות ח", וזהו ח"ז לסורם מלחמת העצבות, לבן ישב אלקיים כו' דרך חמבר' רומו למנהgin, יט' פ"א, אוותיות מוס'ת, ע"י מנהgin שהוא מגדת יוס'ת, שה' תמיד בשמה, והיינו משער, דאף שה' בבח' מה, אבל זה ח' רק בפנימיותו נגיד הקב"ה, אבל בגלי נגיד העם נתג' נשיאותו ברמה ובשםה.....ט'

ולא קרב-אליו הניג הקב"ה למלאכים שייאמרו שירה בשעת טביעתן של מצרים בחותם מפרפרם, ח' הרשות שלהם אומר שהקב"ה חפי' בmittan ואינו מכחח להשבותן, וה' להם תירוץ שמעני וזה לא הרהורו בתשובה ברגע האחרון, עכ' פ', לבן לא הניגים לומר שירה עד אחר כלות טביעתן שנאboro בלא תשובה, ואו אמרו שירה לקיים באבור רשיים רנה.....ט'

זה העומר-צריך האדר להבini עצמו קודם התפלה, אבל אם האדר עסוק בדברי העולם קודם התפלה, מי הורשה לו לומר בביבול לה' ברוך אתה, וצריכים לקיים התפלה מצות עשה של אהבת לרעך במוח, וזה קאי על הקב"ה שנייה עצמוני לעבדו ולדבקה בו.....ט'

๖๑ אך פרי התבואה

ויאמר משה-העicker הוא בטחון בה', ונם אפלו רשותם אם הם תולמים בטחונם בה' היו נושעים, לבן אמר משה לישראל אל תראו, דהעicker שייהו בטוחים בה', ע"ז וראו את ישועת ה'.....ט'

ויבואו-במו הרופא שנוגן לחולה סמים שהחולחה מבין שם לטובתו, ונוגן לו ג' סמים המרים, שהחולחה איןנו מבין אותם, רק שהוא סומך על הרופא, ואם לא ישמע להרופא בודאי לא יכול לקבל רפואה, בן הש"ת נתן לנו התורה שהיא רפואת הנפש והנוף על דרכו זה, ראם ח' כל התורה בהבנה בודאי ח' כל אחד מקבלה, ובן את ח' בלי שום טעם כלל, ורק לא ח' שם אומם מקבלה, רק ע"ז הוא נסוי, והחכם מקבלה שידע דבמו שהמשפט הוא ראוי ונובן, בן החוקים הם בודאי ג' נוגנים אף שאיןנו מבינים אותן.....ט'

עוד י"ל-רק בעניינו רוחניות צרכיים לעשوت כל השתרלות להשיגו, אבל לא בעניינו נשימות, לבן במנ' בימי חול נאמר לא העדר המרבה וכו', אבל החשתדרות בלא היה, אבל בשחתה שהוא מצוה, או היה צוריכים ללקט מערכ שבת.....ט'

๖๒ בית הלוּוָא

או יישיר-השירה שאמרו ישראל, העicker ח' לא מה שניצלו מהמצרים, רק שוכו הם שהיו הכלוי חפין שעיל ים נתقدس שמוי ית'.....ט'

๖๓ אמת ליעקב

ויהי בשליח-יש צעד להקב"ה בשادر מדרה עצמו שלשה כבר הייצה'ר ממנה, ובאמת הקב"ה שלוח לנו נסינונות, רק כדי שע"ז יהיו מוכנים בכל פעם בכל' זיין ננד הייצה'ר.....ט'

ופרעה-משה רבינו אמר לשישראל אצלם, שאע'פ' שנראה בצרה נדלה,Auf'ב כל יתיריאשו רק חקו ונתחוקו וקראו אל ח', וכן הוא בכל דור.....ט'

עוזי וומרת-אם האדר עושה חשבון על מה שלוח לו הקב"ה ה策ת, מיד יקל עליו צעוזו ויצמיה ע"ז הרישועה.....ט'

ויאמר-ברכע'ה אמר לשישראל, שאע'פ' שנראה להם בהסתדר דאך בכל הניסים שראו, נחסר להם לחם, רוח הוא רק אהיות עיניים והכל הוא רק טוב.....ט'

מלחמה-עicker מלחתה עמלק בני ישראלי היה לטעמא ברית קודש, ע' ב' רמו הדרה דעו כי מלחתה לה' בעמלק מרד דר, ובין מלחתה הוא בעניין שמרית הברית, אותה המלחמה עצמה היה בכל דר, ובפרט בדור אחרון עיקב' דישמיה נתגבר המלחמה הזאת רה'ל.....ט'

๖๔ מהרי' בעלוזא

ויאמר ח'-האדם צריך להאמין שננו בכל התיוכות שמתפלל יותר מה שהוא מכובן, ושתתפל שייה' לו שיוכות ותחברות עם תיבות התפלה.....ט'

זה אל'-'ברואה אדם מצבו בשעת עשיית המצווה האך הוא עמה, יכול לבוא לידי עצבות ח', אבל בשחו מתבונן שלעתיד יעוזר לו ח' שיעשה תשובה שלימה, זהה וכן חולק עצמו, ע"ז יבוא לידי שמה.....ט'

אמר אויב-פרעה ח' רוצה לפתח את ישראל שישנו שם לשון מלבוש וע"ז ישנים, וזה ר'ת אחילך של'ל, שם לשון מלבוש, אבל לא עלתה בידו.....ט'

๖๕ עבדות יששכר

ותקה מרומים-לוואת לזכה מרים התופ, לרמו על דור האחרון אשר לא יה' להם מוחין האך להתפלל, ווועליהם ג' התפלה בלי' בונת, במוח התופ שאין צוריכין להשתמש בחמות, רק להבות עליו, והוא השידר והומר.....ט'

והבינו את-אם מבין אדם עצמו למצות, או מה שיביא מהעכם קום מצוח יקבל אותה ח' לרצון, אף אם הוא אינו בשלימות.....ט'

ויאמר ה' חיליך הקב"ה את ישראל במדבר וככלם במן, כדי להגנילם באמונה ובבחון, דבר דבר שמה ידע היבש כל חריצות שבולם לא יועל להם להשין מונם, והוא מוכרים לשא עיניהם להשית בתפלת שיזמי להם פרנסתם, ענן המן גוהג נטע, וכן שמן ירד דרך נסי מבי עוז מפאת האדם, כן יורד נס עתה באופן פלא, אלא שא"ל קבלו רך ע"י אמונה שיאמין שני השתרלות האדם עושה שם פעולה כלל בעניין הפרנה - הנסינו על בಥון הוא בשעופקן בתורה ותפלת, דעיקר ביטול תורה ותפלת בא מדאות מהר שארם ירא ודואג שלא ירד לו לאחד מן - מי שאינו יודע לעסוק בתורה, יעסוק באמרת תחילים בכל יום ומשיך נס בזה את פרנסתו כמו בתורה... ס"ט והי' משנה-לשון 'היה' מצינו אצל שלשה משפיעים, יוסף הצדיק, משה רבינו, מודבי הצדיק, ושלשה אלו הם המשפעים הדאים בישראל, יוסף השפע פרנסת, משה נאלה מעברות לחירות, ומודבי השפע חיים, כי הוציאם ממות לחיים, והוא מרומו אצל לקיית המן של שבת, לשון והוא לשון שמה, והוא לשולש השפעו, שעיל ידי שנכבד את השבת בראו, ישמח ר' את לבנו בשפעת חיים ומונו, ונוכה לנואלה השלים... ע"א איש אל-מה שנגתו ישראל שלא להזכיר מן המן מהר, רק ללקוט בכל בוקר, וזה ה' לבנות בಥון שאים דוגנים דאנט מהר, ובשימרו בנזון ות, יה' חשב לפני הקב"ה הבאלו הקטרו קטוורה, והקרו בו נסכים... ע"א עוד טעם-צrik האדם להתפלל תמיד על השנת מזון, ואף לאחר שכבר השין אותו, צrik נ"ב לתפלה שיחי' לו חמוץ לבראות ולא ייקנו ח'... ע"א

๔. שם משמו אל

במוד"ר-מניו זה אצלם, קרמה תפילה ישראל לה' יותר מתפילה משה רבינו, מפני שתפלתם ה' מלך נשבר בחכליות, ממשה ידע שלא היה ישראל נאדרים, ולא היה לו כל כך לב נשבר בשישראל שראו עצם נאדרים למברי... ע"א או ישראל-בשבע אמרו ישראל שירה על הים ה' בהם שיבנה מדברת מותק גרגון, ולא דו זרכיהם אף' כל הירבו לה, רק מפני שהברנו עצם לה מתייחסת נס עליהם השירה... ע"ב ואמר ה' ע"י תמיות שה' בישראל שהלבו במדבר ארין לא ורעה, נעשו בני ישראל נבוכים בה, ומתמאן שה' להם פרחה, וכמו מוקה משישין מים טמאין עשו טהורין, ולישראל נחשב זה לחסה, לבן שורת הדין לעשות עמם ג' חסר ונבקע הם... ע"ב וה' ילדבם-בಥון הוא למעלה מהאמונה, ועי' הבתון ממשיכים היושעה, ובן אמר משה לישראל ואתם תחרישון רתהיו בטוחים בה, ויושע... ע"ג

๕. קרן לדוד

ויה' מה שהטבע הקב"ה את מצרים בתוך הים, היה מפאת אהבת ישראל, כמו אב שעושה נקסumi במישלח ידו לבני, ורק מחתם אהבת בני יגדל חרון, ולא מהמת שיש איה שנאה על האיש, דברון דומן שנטבע ה' באשمرة הבוקר בומן שהחומים נוברים ע"ב הוא מפאת אהבת ישראל... ע"ג ואמר-עיקר האמונה מתקיים רק על ידי שמירת תורה והמצוות, וראי' לה רכמץרים נס אחר שהאמינו חזרו מות, ולא נתקיים אצל האמונה, רק אחר קבלת התורה... ע"ד

๖. משך חכמה

עווי וומרת-אמונת ישראל בתורה לא ה' ע"י האותות, רק מפני שראו הגבאות, ובמצרים כל ממן שה' להם אמונה מותק מופתים ה' הביטול קל, ולא בפ' התפלין קודם מ"ת לא נאמר וקשורתם, דלא ה' הקשר גלה עדין... ע"ד עוזה-באשר נתודע דבר חדש או יש בו התפעלות, ואח' ב' בשנותודע חכמה יותר גדרה או העבר אין בו פלא עכשו, ב' האותות שיעשה עמו ה' לעתיד לבא, יה' בל' רוגמה מנס של העבר... ע"ה וה' מלוך-כל האדם הוא על עקטרו אלקי לעשות מה שهما רוצה, אבל אם הוא דבר חמוק או לא יעשנו האברים, וזה הוא העול שיקלו ישראל לעתיד לבא, רכשtiny צי' במוח של האדם לעשות איה מצוה, תיבפ' יתעדורו האברים בלאי שום מפרע... ע"ה

๗. דברי ישראל

עוד שם-זה שהאדם צrik להיות רגיל לומר, גם זו לטובה' הוא רך בשארם אומר ואת על עצמו, אבל על חבירו צrik לעורר בכל מה שיבול, והוא ע"ד חות ולא' חם' אלקים שלא נהג הקב"ה אצל ישראל כמו נהגם איש נס וו' השם רגיל לומר נס זו לטובה'..... ע"ה וחמש-ישראל על מctrים בשמה מפני שעלו ממ"ט שעיר טומאה, ולא מהמת שחי' להם בסוף והוב, ואורותיו י' חמשים, הוא' י' חמשים'... ע"ז או יאמ' הרק'ה ה' רוצח שיחי' לישראל הכסף בדרך שאלה, למדו בה דאי מלויין לו לאדם לא כסף וזה אל תורה ומעשים טובים בלבד, וזאת רמו משה בשקלח עצמות יוסף, בשעה שעסקו ישראלי בביות מctrים... ע"ז לא' ימי-ש-עיקר התפללה הוא ביהם, ועסוק התורה הוא בלילה, והעוסק בתורה ותפללה, הם משלימים זה לאות, דעת שלא ישקע התלחות התפללה, עליה התלחות בתורה, ובן חור חיליה ולא תכבה... ע"ז ובני ישראל-ובני ישראל יוצאים ביד רמה, הינו' בני ישראל ענגן יוצא או מהיבט אפיק ר' האנד', ולא צרכין יותר... ע"ז ופרק-כשפער ראה שהוא שאיינו מועל מה שעינה את ישראל, רצה להיות אודה לישראל, וזה ופרק הקרבן, הינו' קרובות ואהבה, אבל הקב"ה לך העמור הענן ויבא בין מחנה מctrים ובין מחנה ישראל ולא קרב זה אל זה, שעשה פירוד ושנאה בינויהם שלא יהיה שום קרובות זה אל זה... ע"ז ווירא-בשדים הוא טרו, אז נס תפלה בלי כוונה הוא השוב מואוד בעני' ה', וחינוי תפשו אומנות אבותם, הינו' שחתפו תפלה בחפותם ובלי כוונה, ואעפ' ב' נתבלה בדצון, דאי הקב"ה בא בתרניא עם ברוחוי... ע"ז או יאמ' הקב"ה ה' מתואה לתפלה שבן' צעקו במצרים 'אבא אבא', ובן נירה פרעה שירדוף אחדרם ולא ה' להם מוחין להתפלל רך 'אבא אבא', והינו' הפשו אומנות אבותם, או אמר הקב"ה לך היה מבקש לשם עוטו הקול שכבר שמעתי במצרים... ע"ג ועוד-בשםליך אדם יהיו על ה', הוא פועל ותר מתפלת, ולכן אמר ה' למשה מה תצעק אליו, וכמו שבמצרים החליכו ישראל לירון בשרותו, וזה פועל בלי שום תפלה... ע"ה וירא-בשדים מאמין שאין מקרה בעילם רך הכל בהשנה פרטויות מן השמיים, ואפילו תנועה קלה ואפילו צערו רגלו ספורים בהשנה, או ע"י אמונה זו ניצול מרה שחוורה עונמת נפש, אם אינו מתגלה בעניינו ברצינו וduration, ועיקר האמונה הוא ליווד מלחרה חיליה על שום דבר שהוא במקורה והורמן... ע"ה עוד אמר-מקרה הוא סגולה לאמונה, ובמדינות שמשמעות המקווה נתרבה אפיקורסות, ורומו' יאמינו בה', בני' מקוה...' או יאמ' הרם ה' שורש הפרנה, והעיקר לפרננה הוא אמונה, ולבאו לדי אמונה הוא ע"י ביה התורה... ע"ט אבלו-הו- אם יכולם מאבל' שבת לשם קרותה שבת, הוא פועל במל' בחול ע"ז העניות וסנופים, וזה רך בשאיינו עובל לשם אכילה גסה - הרגש שבת נתחלה, פשוטי עם מרגישים בשאומרים הפוטיטים של שבת, חסידים, בשאומרים פסוק רומרה, וצרים העיקר בשעת אכילה... ע"ט והוא רמו' מוסר, דיום שפנה מן האדם אין אפשרי למצוא עות, וזה 'הו' לא תמצאוهو בשדה... ע' קח צנצנת-עיקר שורש הפרנה הוא מכח התורה, ולכן הניחו צנצנת א' לפני העדות, ומ' שהוא דבוק בתורה או כל ישראל מתפלין עליו, כמו שאומרים בקריש ררבנן, על ישראל ועל רבנן ועל כל מאן דעסוקן באורייתא וכו' יהא לבון' חין ארכין ומונו' רוחוי וכו'... ב'

๖ טיב לבב

ויהי בשלח-יש מדרשים חלוקום, ראמרו ח"ל אין ח بواس מתיר עצמו מבית האסורים, מה נראה שעצה טובח לשלוח הנדול מהונן לעיר, שלא יהא נבזבז, וא יהא תפלתו עליהם יותר נשמעה, אבל מצינו ג"כ שיפה תפלת החולה מתרפת אחרים עלייו והוא קורמת להתקבל, ולפ"ז יותר הנון שייאר המני עם עמו ויהא נבזבז בצרה ותחיה תפלתו יותר מקובל, וזה ד"ר בונות פרעה במא שללא השתענבר נבזבז עם שבט לוי, יודיעו שהם נבי עלה ומתרפלים על צורתם של ישראל, ובשר שם ישתענבר עמהם והיו נבזבז בצרה ע"ז יעשה תפלתם יותר רושם למעלה, שתפלת החולה יותר נשמעת, אבל בשראה שחשית' החועם והוציא את בני ישראל ממצרים, אם כן ידע שטעה בדעתו, יותר היה לו לשער נבזבז את שבט לוי, ע"כ התחרות על מה שלא שיעבר נבזבז בהם פ"ג

๖ דברי יואל

ויהי בשלח-רוב בני אדם נשפעין מהנהנת המדינה, דשרים של מעלה הם המבאים לכל תאوت יצחה", ורצוין למשוך האדם אחר תאות יצחה", ובפרט לאיש השראלי, לבן בין שירעו ישראל שמעשייהם של האומות במקומות שם נמצאים הם מקולקלים מכל האומות, ויראו מלחמה של לא"א מלכים שיתגנבו עליהם כל שדי האומות להחתיהם, ע"כ החשו שטוב להם יותר לחזור למצרים, שהמצריים כבר ראו את היד הנדול והני קרי"ס שעשה השית' בתשליל ישראל, ושם יקל להם להתגנבר מול התאות האומות, וכך נבנעו מפני כבוד המכובות והמראות התגלות הנשים שעשה ד" לאחבותו את ישראל, אבל רצון הבור"ה לי' למנייע מחשבה זו מלכובם, וכן הקיפם מ' שנה במדבר, שהיוו התורה נבלות בנופו, וע"ת התוויה"ק ישנוו דרך האמת ורצון הבורא, ולא עלה על דעתם לשובו פ"ד

באופן אחר-תועלת וטובה נדולת נצמה בכל ודורות ישואל, מה שהקיפם הקב"ה לשישראל דרך המדבר, וזה הטעם מספק שהוחצרכו ישראל לפביב דרך המדבר, אל מליל הלבו דרך ארץ פלשתים, הי' נשל מהם הבניון הנוביל, ובבוזה הנסוני הזה יתקיימו ישראל בגלותם ויבואו לעזה"ב - פן ינחים העם בראותם מלכמתה, הינו מלחמת היצר הרע שהוא שר של עמלך, וע"ז ישבו מצרימה, יחוירו לבחרי מעשה ארץ מצרים, ע"כ הבני הקב"ה כה וכבות של דור המדבר להוות וכבות וכח קדושותם מנינה ומצלת לכל דורות יושראל, והסיבן דרך המדבר, ויהי להם הכות של לכתך אחורי במדבר - כל עוד שההדים מצער ומרתחט על המחשכה רעה, השית' עוזרו ומצלמו מורי מעשה, אבל אם ח"ז מציא מרגנעו לנפשו ויקבל תנומאין על התההבות המחשכה, או עלל ח"ז ליפול לתועבת מצרים פ"ה

באופן אחר-נדול איסור שלא ליקח ממן מאנשים שאין מהוננים, וע"ז נישם משוחרר להם, וזה ד"ר נפני שלא א"א בשחשלבו נמרוד לבבון האש, והבע"ד חסית אותו שם ישתחוה פ"א, יכול Ach"ב להמשיך לבוט בנ"י לאמונה אבל אברהם לא רצה בות, והוא יותר על הכל - בבייה נבזבזות נותנים דעת על והיכולים לעשות מושוחר, ושוחד שאני משאר עברות, דנס מי שאחוב השוחד ויש לו אף ריק דמיון ללבלו נעשה ע"ז עצמו מושוחר פ"ה

באופן אחר-אלילי הי' נאלה מצרים נאולה שלימה, או לא"ה מתרפת פרעה מה שלחה ישראל מארציו, שהי' משיג נדול התועלת שהגע נבזבז מה שנטפרק על רדו ש"ש, ורק מפני שלא הי' עדין החלימות הנמור, לא באו האומות להשנה וז oralות האמת, ע"כ צוחה וי על שלחה את ישראל מארציו - הי' למשה רבינו כח תפללה שהי' מבירה הנאולה כמו ר' חייא ובניו, ועד"ז היה תפלת משער"ה כשמערו ישראל על רום, וזכה לפעול בתפלתו שתהי' נאולה נצחויות, אבל לא הניחוחו מן השמים דלא הי' או עדין ומנו - אחד מסימני הנאולה הוא, כי סייר או ישראל מטה משה רבינו ביד הנאול העדרה, הוא הנאול האמתי, ולטעם וזה אמר הקב"ה למשה הרם את מטה ונטה את ריך, מהמת בה הנאולה שנגע בו עד שיבוא מלך המשיח, וע"כ הי' גם קרייתם סוף ע"ז נתית ידו של משער"ה ולא באמצעות המטה, וצוחה הקב"ה להרים בפי מעלה להורות שבח' הנאולה הוא ביד הקב"ה לברור, עד שיעלה רצון העליון וימסרנה ביד מלך המשיח פ"ג

או יאמר-עד צחות משה רבינו אמר "דא"ו" כי ה' נתן לך את השבת, מפני שכבתה הוא זוג של ישראל, ואמר לאדם שיקרש את אשה עד שיראה, שהוא נראה בה דבר מגונה וכו', ע"ז שראו שהן המן ערב שבת עד הבוקר ולא הבארש ורמה לא היהה בו, או דאו שאין בו דבר מגונה פ'

๖ תורה אבות

ואמר-בשקעים בארץיות אינם יכולים לרבר דברי תורה ותפלת, וזה נוכבים הם 'בארין', או סדר עליהם המדבר, היינו דיבורו תוי"ת פ', וזה אליל-אם יהורי אומר זה אליל', או אומר הקב"ה יאנוה' אדור עמו, אבל אם אומר אלקינו אבוי, שאינו מתינגע להשיג ב"א מעשי אבותינו, עד מצות אנשים מלומרה, אומר הקב"ה ואורמננה הנני מתרומות עמו פ', אמר-היזח"ר מבנים רצינו באדם, ובמיהו אותו לעצבות וمرة שחורה, אבל מיט א בלוא פון התקוזות, יכולים לדוחות כל העצות של חיצר פ', למן-העיקר הנסין שילכו עם ה' נס שהוא בבור' לא, שאין לו מוחין, וזה מעין אנסנו הילך בתורתך אם לא' פ"א אבלו-צרכים להתענן מיום השבת עצמו, ורק אגעסן מיט' טאג, וזה אבלו-הו יומיום פ"א והוא ידיו-אמונה צריך להיות למעלה מהרנשת הלב, ובשער שיהודי משתמש באמונה יתרה, מאר לו ה' את האמונה כבשש פ"א

๖ בית אברהם

מה תצעק-מדצין עד המעשה הוא מרחק נדול, וצרכים לבקש מה' להכenis הרצין בעמישים פ"א מה תצעק-בצעקה בלבד לה' אינם משנים כלום, והוא כמו הביך שכבה והוא נבנש אל הפה, רק צרכים להסיע מדרך הרעה ולנטוטו לריך הטוב פ"א מה תצעק-הקב"ה מובן תמיד לעזר לאדם, אבל צרך האדם לעשות מה שמוסטל עליין, ואו יכול לצעק לה' פ"א ויאמר- אצל הרה"ק מויטעפסק ז"ע, הי' כל שבת אצלו לא מעולם לא הי' שבת, ולא תהי' עוד שבת אחרת - צרך להזום על כל גרע של שבת, דשבת אסורה בהח הדעת, ק"ז מתפללי ישיש בהן אוכרות אסור בחוסך הדעת, שבת קודש שהוא שמא דקדשא ב"ה על אחת כמה וכמה פ"א

๖ דברי שלום

או-צרך האדם להתבונן קודם התפללה, ולא להוות רין וחוטף התפללה, רתפלה רחמי הוה, וצרכין לעירק מקודם מחשבתו בישוב הדעת קודם התפללה, וזה או ישיר, בלשון עתיד לעמוד מקודם ולכון מה שהולך לעשות ולהקן בתפלתו ולכון לבני, וזה שר לא נאמר אלא ישיר לעתיד פ"א

๖ ארץ צבי

או ישר-ע"ז ובירת יציאת מצרים מעורדים כל ההארות שהו אוי, ונמשך לנו הארה מנואלה העתידה - מפני זה אין נספח הכרבה של קודוש הימים כמו בלילה, מפני שבזום צרכין כבר להרניש הקדושה בעלי שום דברו פ"א מה שנשאר-כל השפעת הפרנסה הוא מן המן, וכל עסק הפרנסה הוא רק לבוש, ובמו שחרה"ק מבארדייטשוב הראה פעם לאומני, ורק לה' היישועה והוא נזון הוצאות והכנסות, שהחיציאת יתרה על הפרנסה, ורק לה' היישועה והוא נזון לחם לכלبشر פ"ב

๖ שיר ידידות

ויאמינו-ע"פ מעשה מורה"ק מצאנו ז"ע, שהאמונה צריך להיות קודם בתקב"ה, וואח"ב ובמשה עבדו פ"ב

๖ שיר חדש

בהפטרה-לכן אמר עיל בא ואראך, ולא לך, דרצה להרמו לו שאיסור היה לילך אחורי אשא, רק הוא ילך לפניי פ"ג

ויאמר ה' פנֵם חטא הידוע חמור מאות עדר שבמקרים אחד בתה הוה"ק דאמנו מועל התשובה, אבל הכוונה הוא רק על השובה מיות העונש, אבל תשובה מהבהה מועל נס על חטא זה, והאהבה להשיה"ת הוא מיסור המים שנקראת התאות, וכ"ב אם מתעורר נפש האדם להשתוקק להשיה"ת להווות דבוק בו ית' במסנ"פ באמת, גם זה נשך מיסור המים, יכול עי' לעלות למדידות גבוחה, ונשגבות, ותבלית כל הנמים שנעשו לישראל ה' להעלות יסוד המים לשרשת, באבחה והשתוקקות להשיה"ת ע"י חביבות הנם והכרה אמיתית בהשפעה אלקטית, גם של קרי"ס ה' ב' להמשיך פעולה זו, דהיינו צורך להפריש את ישראל קרויש - מצרים, וע' נס קרי"ס הופרשו מטות האסורים וכאו להואה קרויש - הבלתיות מטה אהרון את מות החרטומים, אין הכוונה שבעל אוטם ממש אלא שטעה אהרון התגuber על מותות, ונסתלק ונאברו לנMRI מן העולם, ולכן לא נתעבה מטה אהרון אחר כך כיון דרך נאברו, רק היהות רהחרטומים אמרו שבחותה הטומאה דחו בח הקירושה, לבן צוח הקב"ה למשה שיטלק המטה בקרי"ס, רישועתן של ישראל צרכיה שתבוא רק מצד הקירושה, באופן שלא יהיה מכיון לטעות ולהעלוות על הדעת, שיבוא רישועה לישראל עי' מינים וכופרים.....צ"ח ויאמר ה' בשבועה שנכנסו המצרים לתוך הום שהוא מקום סבנה נכנע לבם ועשו תשובה, ולכן היו ישראל יראיין ואומרים בשם שאנו עולים מצד בו, לא מפאת חפרון אמונה, רק מפני שהמצרים עשו תשובה וטענת המקטרג חוכה מה בין אלו לאלו, ואח"ב כשייעלו המצרים מן הום יחוירו לרישעם, וגם המצרים עי' בן יירדו למקומות סבנה, דסמכו על העטעה מה בין אלו לאלו - יש מעלה נשבה במדינת הצדיקים, שני הפסים בנושא אחד, שהם יראים שם ינורם החטא ואינם ראוי לשועה, ובו במנין לבם בבטחון אמיית בהקב"ה, ובני ישראל שבאותו הרור לא היו שלמים ב"ב במדרה זו, ובין שיראו שם ינורם החטא להمسר בידי המצרים, לא היו יכולם לחוק עצם בשלימות הבטחון, לכן לא נקרו מחסרי אמנה אלא קטני אמנה, והיראה באה להם מחמת נודל ענותנותם - הנם של קרי"ס נמשך לנו בכל דור ובכל שנה, דבמו בשעת קרי"ס ה' קטרוג נдол על ישראל ולא הרי לשראל וכותבים שניצלו והוזכר הקב"ה להצליל אותן בשבל כבודו י"ש, שהבלית התגלות כבורי הוא רק עי' ישראל, ב"ב ככל זמן שאין לשראל ח' די זכותים, הקב"ה מצמיח להם ישועה בשבייל בבוד שמי' כמו שה' בקרי"ס, והישועה הותא מתעוררת בכל שנה וธนา.....צ' ויאמר ה' מישועתן של צדיקים נמשך צנור ומעין ישועה לכל דורות ישראל, שיושעו מעין ישועה זו בשיצטרכו אלו, לבן ח' רצונו ית' שישראל מטה רבינו בשעת קרייתם סוף, אף שהקב"ה מתוארה לתפלתן של צדיקים, אבל בשבייל דורות הבאים שישמר להם בח התפללה, ויצטרכו לבחי' עורה מבלי בקשה, ע"ב ממענו הקב"ה למשער"ה מלחתפל, כדי להמשיך בח'יו ולדורות שיזבו לטעם יקראו ואני אענה עוד אפ"ל-מי שאנו מחייב לומר שורה ורק רוצה לומר בתורת נדבת, או צרכיה להשראה להיות יותר נאה ומפוארת, מאלו ח' אמורה בדרך חובה, לבן דורות הראשונים שנעשו להם נסים בכוכותם דהו' להם מע"ט, ע"ב לא היו אמורים שירה, ולארצו לומר בתורת נדבת, דלמא לא יאמור כיואת לבבך המליך ונמצא שעינה מורה רק ח' לHIGH, אבל בקרייתם סוף שקייטני עליהם שר של ים, והנס שנעשה שנבקע הים לא ה' בוכות ישראל, רק שהקב"ה ברוב רחמייו ריחם עליהם ועשה להם נס ע"ב היו מחייבים לומר שורה מצד הדין, ואין למנע מהשיד למלא לא יאמור בחונן, והרי הוא מחייב לומר בפי השגתו.....ק"ג אז שיר'-משה וישראל היו מוספקים אם יאמרו שירה, בינו שראו שכ הדרות שלפניהם לא אמור שירה, אבל מיד שעלה בכלם לומר שירה, מהשבה טובה הקב"ה מצפה למעשה, ונעשה מוח צירופי אותיות אלו או ישר משה ובנ"ז את השירה הזאת, ובאותם צירופי אותיות אלו, מיד אמור שירה - אף דבונת הלב הוא העקר, אעפ"ב יש יתרון במצוות שפתים, לדפעמים הממחכה בלבד אינה וכבה ברורה לש"ש, וסגולת הקול לעזרה הכוונה, ולכן לא הזרכו האבות לומר שירה בפה, כי היו דבוקים במחשבתם בה' תמי', אבל ישראל אצל קרי"ס הנס שהיוו ג' במדינה מאד נעלה מ"ט עליה על ראשם מורה, אולי לא יעדיו במדינה זו ולא יהיו כל מחשבותם וכבה לש"ש, ע"ב פתחו לומר שירה בפה ובכלל, כדי להגע עי' התעוררות הקול לבונה אמיתות לש"ש.....ק"ג ויאמר ה' ה' אפשר שישרד מן בשחת לצדיקים, ריליאן לבניו אישור תחומי' והוצאה, שירד על פתח בתיתם, רק מפני שלא ה' רוב הדור במדינה וזה ע"ב לא ירד אף לצדיקים מושם לא פלוג, אבל אלמוני ה' כל ישראל במדינה שירד נס' שלא ע"פ דרך הטבע רק בדרך נס, והכל ח' בדרך בسفים, ובני אפרים שיצאו קודם הום, וכ"ב הערב רב שיצאו עם ישראל, שלא היו ראיים שעשו להם נס, אבל להם ח' מסיע כוח הטומאה ובسفים שיכללו לצאת, דבנ' אפרים לקחו נאלה קודם הום ועברו את פ' ח', וערב רב הוי לאבן נס' לישראל במדבר שמה עשו העגל ונס שאר חטאיהם, וע'.........צ' וכי בשלוח-הדבר המוסכם באסיפה הרכבים יותר מקובל מהמוסכם ביחס, אבל זה רק אם הנאספים אין כוונתם להנתן עצמן, משא"כ אם כוונת כל אחד לפי עניינו ולטובתו, או אין לסמך עליהם יותר מעלה המוסכם מאייש פרטיו, וכן כל ומנו שהוא הערב רב מעורבין בישראל, והוא מכנים פירוד לבבות בישראל, ואפילו שחויה קלחח אהבת התחזרות הלבבות לעשות רצון ההורא, וב' כל ומן שה' רשיים במצרים מעורבים עם ישראל אבל לשיזא כ"א ביהודי, וב' שחויה רשות הנ دول שחתננד לדעתם, אבל בשיזא מעלית ישראל ממצרים ומטו הרשעים ב' ימי אפיקלה, והע' לא היו מעורבים כ"ב ביהודי, שעדמו חוץ לענינים, או השין פרעה השכבותן של ישראל, וככה הנ دول שיש לאומה זו בשעה שהם נפרדים מן הרשעים ונקלחים יחה, וע' ב' צוח ווי שיצא מידי' אומה החשובה בו.....צ' וג' ויהפ' אם מבלים דרך מרשימים נתונים להם חיים ובוטה חדש, וזה ח' טעותו של פרעה דף' שהוכחה בנסיבות נוראים עד שהוכחה לשלהם, דימה בנטשו שנענש מושם חוסר וכותו אבל לאחר שהשאילו לישראל בכי' בסוף ושמלות כבור ר' שמעבשים נוטסבו בכוויו וניתנו לעלי' מעונשים יסוריים, וסמרק שבחה הצדקה וזינצל מן העונשים, אבל לפי האמת לא ניתנס להם שום זכות, אבל זמן שבנ' ר' היו משועבדים תחת ידם לא נטלו מהם דבר, רק בתורת שאלת, ואחר שחויצא הקב"ה את ב' מצרים או נהבו המצרים להיות בדין עברים בזום שעושים רצונו של מקום, וממילא כל מה שקנה עבר קנה רבו והרכוש שלם הוא ולא ניתוסף למצרים וכותה עבר זה, בינו החזקו ישראל בשלמות.....צ' וג' ויאמר-ברקע יה' סוף נתרבר לישראל שכ' הניסים הם מהקב"ה, ע' התינוקות שנולדו בשדה במצרים ואכלו שם להם השמיים וניוניו מן הקירושה, ונבנו על יסורי הקירושה ללא תערובת מאנבל גשמי, ובחדלה גמורה מבוחרות המומאה, ע' ב' הבינו הם הבוי' על הים והשינו שכ' הניסים שנענשו לישראל עד עבשו ביצ'ם וברקע יה' יסוף הם מסטרא דקרויש עי' הקב"ה ואני בו תערובות מכוורות הטומאה, וזה שאמר מרע' לבני' הבטחה התיצבו וראו את ישותה ח' דח'זון מהישועה יה' להם עוד ישועה גדרלה שיראו ובינו מהו ישועת השיה'ת, ומילת 'היום' קאי על כל דור שקורין אותן, והוא שיח' להבטחה זו קיים נצחי לדורות, להשיג הבחנה אמיתית אייה' ישועת ח' - מישרע' הא אמר לישראל התיצבו ולא תעשו שם פעולה רק לבטוח בישועת ח' ועי' וראו את ישותה' אשר עשו לבם הום, שתוושעו בוכות עצם שאסור להסתבל.....צ' ברשי' ז'-'ל-כדי לקיים וברכתיך בכל אשר תעשה, ע' עקימת שפטו, בנו' ע' תפלה וה הוא דוקא بما שמקדש דיבורו, אבל בלאו הבי אין דיבור פועל ב' וצריך לעשות השתרלות בפועל, לבן משה שקדש דיבורו, לא הוצרך לשם השתרלות לבות לרבות נדול, ופעל בדיבור גרידא, אבל שאר ישראל והצדקו לעשי', וויסוף ששמר דיבורו שאמר כי פ' וכו', השבע נס' בלי דיבור יבא השפעה, ויה' משה את עצמותו של יוסף, הינו בחינותו.....צ' ח' ויה'-'ג' ימי אפיקלה חפש משה עצמות יוסף, ואף שיישראל הלבו או לאות כליהם של המצרים, עכ' ח' מספיק רק ברא' בעלה ואכומן קצ'ר ואח' ב' לילך עם משה לחפש את עצמו יוסף, וזה נחשב לחסינו לישראל מה שהעתסקו לראות הביצה לב ה' ימים - בכל פסיעה ופסעה שנתני' משה למוצא ארנו של יוסף קים מצוה וקיבל שכ' עי'.........צ' אז ישר-בזון שני רשותיו לא מת' מי' מישראלי, אבל ר' רק אצ' ישראל, אבל הערב רב לא זכו לו, ובמו האומה עי' שיר' ר' רק אצ' ישראל, אבל ר' רק אצ' ישראל לא מת' מי' מישראלי, גדים נוראים לעתיד לבא, עכ' לא ישינו מעלה זו שיעדר מהם המיתה - תפלה צריך להיות בפה דוקא בינו ר' רק אצ' דבל אדם יכול ליבות להחטף, וע' הקול עירדו נס' אחרים להחטף, אבל לומר שירה עי' צרכים זכות נדול, וה' באמת סני' במחשבת, וכמו האבות שנס הם אמורים שירה רק במחשבת, רק ב' ב' י' צורך לומר שירה בפה, כדי שישפיעו על הערב רב שהם ג' ב' יאמור.....צ'

לهم המן על פתח אהילתם, ה'י וירד המן גם בשבת, לבן הציווי וה'י ביום השש
נאמרה על תנאי, דמשרע"ה ה'י מצפה שלא יטרח לזכות את ישראל בכה,
העדין ה'י תלוי בחירותם אולו יוכב במעשייהם וירד להם המן גם בשבת - החיב
על כ"א מישראל אף אם עסוק במומ"ט או במלוכה, לקבוע עיתים לתורה, ואל
ידמה בעיניו שבחה מהחר פרנסתו, רק צרך להאמין שנמשך השפעת פרנסה
לעוסקו תורה מפ' המן, והנסיין בגין ה'י נ"ב בעסק התורה בטעה מהיכן נחרנסו,
אבל בינו שנמשך מודרת המן השפעת פרנסה לכל עסוק תורה, נרחה מענה זו,
והנסיין הזה קיים לכל הדורות הילך בתורתו, היינו לקבע עיתים לתורה, ואף
בדור שכח התורה בשפלות מאיה, מ"ט אם הולכין בדרך התורה וקובעים עיתים
لتורה כ"א כפי יכולתו, נמשך לו השפעת פרנסה מהמן.....ק"ד

ובוקר פרעה וחכמו חשבו לרבות עם רב בתמן, ה'י בגדה גROLת, לבן רצוי
לעשותה דרך חכמה, שלא ירנישו בו, לבן לך ועצים צדיקים, ועי"ז יבלו
לחפות על מעשייהם הרעים ולתרון רשותם, ויתרו השיג בוניהם וברוח מהם, אבל
אויב לא השיג זאת, ואולי ה'י לו החשבון שפטם יותר לשב עםם ולהציג מה
ראפה, אבל עכ"ז נחשב לו כל הדרשות שעשו המצריים באילו הוא ה'י עשה,
ע"י שישב ונתחבר להם וחופה על מעשייהם, ועי"ז נתן חזוק לרשעים לעשות
רשותם, ואף שלפעמים מיהה קצת במחאה חלהשה אין זה נחש לבלים,
רבלה"ה לא רוו דבריו נשמעם כלל, ועל זה תנייע לו עונש שנדרן ביסורים - רק
ע"י שנמצאו איה מישראל שהתחברו עם העבר רב, ע"ז קבלו חזוק ואומץ
להסתה את ישראל, ואותם שנתהברו אל הע"ר הם היו הנוראים אל התלונה,
וולחטם לא היו ביכולת העבר רב בעצם להסתה את ישראל - לבן לא זכה יתרו
להחות במת"ת מפני שהוא ה'י נס באוטו עצה מתחלה, וטרם שברח ה'י למצריים
חיווק ע"י ישיכתו בינויהם, והוא ל"י חלק קצת בשעבוד ישראל, ואף שברח ועשה
תשובה מ"ט לא ה'י ראי לשמות בנסיבות - העבר רב לא עברו את חיים כלל,
שהם לא האמינו בכח הנם שעמדו הם אך עד שעיבורו, וה'י לחם חשבון שיחזורו
למצרים בלילה ברירה, רק אחר שעלו יישראל ממדבר - חחשו ישראל שלמצריים
נתחרבו עוז"פ הע"ר ליישראל והלכו עמם ממדבר - חחשו ישראל שלמצריים
עליו מן חיים ע"י ההשובה שעוזרין, ולא מחתם חסרון אמונה ה'ו אמרו כן, רק
שבעדך רור דעתה נחשב נס מחשבה ולמענות אמונה, דארח שטרע"ה צוה להם
יליך אין להרהר, ועכ"ב קראו אותם חבו"ל לקטני אמנה.....ק"ה

๖. תורת אמת

ויאמינו-אמונה הוא כשים מפרק המבדיל ואעפ"כ הוא מאמין, וזה ה'י במצריים
בשראו ישראל שהמצרים הם מושלים בבייהם, ואעפ"כ האמינו או בה, אבל
אה"כ כשהודו מצרים בה לא ה'י ניכר הבדל בינויהם, לבן עשה ה' לפניו סוף,
שיתרנו עוזר הפעם בנאמונה, ויה' וזה האמונה תקוע ביריד שלא תatom.....ק"ח
כח צנצנת-פרשת המן הוא לרמו לדורות, שבכל דבר שי' קשה על האדם,
ויתנה במו בקריעת שם סוף להיות להם אמונה ואוי יושעו בכל, דבאמת הכל
ਮוכן לאדם רק שחרר אמונה, ותיקף בשיאמין או נתעורר השפעה.....ק"ה

๗. מגן אברהם

או-השירה בים ע"י משה רבינו וישראל ה'י נס הכוונה בשוביל ישראל בdrodot
הבאים, והוא מה שאנו אומרים השירה בכל יום, ובפרט בשבת שירה, אריכים
להתאמין בתפלת שכנסו ישראל לאין, ועי"ת תפלה ישראל מוסיפים כה
ביבול בפמלייא של מעלה.....ק"ט

๘. ייטב לב

בחקדם-בשאדם רוצה להתפלל או יאחו רעה ובושה האיך להתפלל, אבל
כשרואה שם המלאכים או מרים קדושה, א"כ אין סוף לעוננותנו ית/, לבן
האדם ג"ב ראוי לומר.....ק"י

๙. צבי לצדיק

א"י-מכיוון שישראל היו נתונים עצם למשה בשקציו לים, והראו בוה שבבר
נתיאשו מן החיים, ונחשבו ע"ז לבריאה חדשה, ובזה עצם נשלם הזמן...ק"ה